

TREŚCI KSZTAŁCENIA

Kierunek studiów: resocjalizacja z penitencjarystyką

Poziom studiów: drugiego stopnia

Profil kształcenia: ogólnoakademicki

Forma studiów: stacjonarne/niestacjonarne

Wymiar kształcenia: 4 semestry

Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów: 120 punktów ECTS

Tytuł zawodowy nadawany absolwentom: magister

CHARAKTERYSTYKA TREŚCI KSZTAŁCENIA – GRUPY TREŚCI

I. WYMAGANIA OGÓLNE

1. Specjalistyczne warsztaty z języka obcego

Cel kształcenia: kształtowanie i rozwijanie kompetencji językowych (zgodnie z tabelą wymagań Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, pozwalających na posługiwanie się językiem obcym na poziomie docelowo B2+), pozwalających na rozumienie, tłumaczenie i posługiwanie się leksyką specjalistyczną z zakresu kierunku studiów.

Treści merytoryczne: przedstawienie i wyćwiczenie terminologii specjalistycznej i materiału leksykalno-gramatycznego z zakresu kierunku studiów. Ukazanie głównych założeń teoretycznych i językowych dotyczących zasad tłumaczenia i analizy tematycznych tekstów powiązanych z kierunkiem studiów. Prezentowanie rozmaitych metod uczenia się, zachęcanie do samooceny, samodzielnego poszukiwania prawidłowości językowych i formułowania reguł, różnorodność form pracy (indywidualna, w parach, w grupach). Tworzenie spójnych wypowiedzi pisemnych i ustnych z zakresu nauk społecznych, opisywanie wydarzeń i przedstawianie opinii z podaniem uzasadnienia.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): język obcy na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego oraz specjalistyczną terminologię.

Umiejętności (potrafi): komunikować się w sposób spełniający wymagania norm językowych w języku obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): komunikowania się i współpracy z otoczeniem z wykorzystaniem języka obcego.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

2. Technologie informacyjne

Cel kształcenia: zapoznanie z zagadnieniami i pojęciami dotyczącymi pracy z komputerem, przedstawienie zasad działania i sposobów wykorzystywania komputera oraz oprogramowania użytkowego. Przygotowanie do świadomego wykorzystywania narzędzi technologii informatycznej w celu poszukiwania i przetwarzania informacji z różnych źródeł oraz w celu rozwiązywania problemów z różnych dziedzin w odniesieniu do pedagogiki, a także przekazanie wiedzy z zakresu szeroko pojętego bezpieczeństwa systemów i sieci komputerowych.

Treści merytoryczne: podstawowa obsługa programu SPSS. Tworzenie bazy danych. Wykorzystanie technologii informacyjnych w procesie analizy danych ilościowych i jakościowych. Wykorzystanie oprogramowania w celu samodzielnego tworzenia określonych narzędzi. Bezpieczne korzystanie z sieci internetowej i usług cyfrowych.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): terminologię używaną w pedagogice specjalnej w odniesieniu do technologii informacyjnych; sens wykorzystania technologii informacyjnych w pedagogice specjalnej w szczególności w odniesieniu do procesu badawczego.

Umiejętności (potrafi): pozyskiwać, gromadzić i przetwarzać informacje oraz wykorzystywać je w krytyczny i systematyczny sposób; rozwiązywać problemy wymagające zastosowania technologii informacyjnej poprzez dobór i odpowiednie wykorzystanie właściwych narzędzi informatycznych i oprogramowania; bezpiecznie korzystać z technologii cyfrowych i pozyskiwać informacje na temat zagrożeń bezpieczeństwa teleinformatycznego.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): ciągłego dokształcania się oraz podnoszenia swoich kompetencji zawodowych i osobistych.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

II. GRUPA TREŚCI PODSTAWOWYCH

1. Pedagogika ogólna

Cel kształcenia: zapoznanie z teoretycznymi, metodologicznymi podstawami pedagogiki ogólnej jako dyscypliny naukowej oraz wskazanie jej powiązań z praktykami edukacyjnymi w kontekście przemian cywilizacyjnych.

Treści merytoryczne: status pedagogiki, jej uwarunkowania filozoficzne i metodologiczne. Język pedagogiki. Tożsamość pedagogiki. Miejsce edukacji w kontekście przemian edukacyjnych. Relacja pomiędzy teorią i praktyką edukacyjną. Podstawowe kategorie pedagogiczne. Metodologiczne przesłanki procesu wytwarzania wiedzy pedagogicznej.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): specjalistyczną terminologię używaną w pedagogice oraz jej zastosowanie w dyscyplinach pokrewnych oraz źródła i miejsce pedagogiki w systemie nauk społecznych.

Umiejętności (potrafi): wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki ogólnej oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy złożonych problemów edukacyjnych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): kreowania rzeczywistości na tle nauk pedagogicznych i odnoszenia zdobytej wiedzy do projektowanych zadań zawodowych.

Forma prowadzenia zajęć: wykład i ćwiczenia.

2. Metodologia badań społecznych

Cel kształcenia: ukształtowanie umiejętności i kompetencji w zakresie rozumienia podstawowych paradygmatów wiedzy naukowej, specyfiki badań ilościowych i jakościowych; krytycznej postawy wobec wybieranych metod, technik i narzędzi badawczych; stosowania wybranych strategii badawczych w badaniach własnych; orientacja pozytywistyczna i humanistyczna jako epistemologiczne zaplecze empirycznych nauk społecznych; współczesne paradygmaty naukowe; teorie i prawa nauki; modele poznania i procedury wyjaśniania; jakościowe strategie w badaniach społecznych.

Treści merytoryczne: koncepcje wiedzy i poznanie naukowe. Cele nauk społecznych. Paradygmaty pozytywistyczny i humanistyczny – strategie postępowania badawczego, analiza i porównanie. Pojęcia, definicje i ich rodzaje. Teoria, jej funkcje i jej rodzaje.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): specyfikę przedmiotową i metodologiczną pedagogiki (główne szkoły, orientacje badawcze, strategie i metody badań stosowanych w naukach społecznych); mapę stanowisk i podejść metodologicznych; postulat wieloparadygmatyczności.

Umiejętności (potrafi): rozróżnić orientacje w metodologii badań pedagogicznych; formułować problemy badawcze i hipotezy badawcze; odpowiednio dobrać metody, techniki i narzędzia badawcze; opracować projekt badawczy adekwatny do przedmiotu badań.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): czynnego uczestnictwa w realizacji przedsięwzięć badawczych; pogłębienia świadomości i poziomu swojej wiedzy i umiejętności oraz rozumienia potrzeby ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego.

Forma prowadzenia zajęć: wykład i ćwiczenia.

3. Współczesne problemy socjologii

Cel kształcenia: prezentacja wiedzy na temat podstaw życia społecznego, wyjaśnienie znaczenia socjologii, pokazanie mechanizmów społecznych wpływających na zachowanie jednostek i zbiorowości społecznych.

Treści merytoryczne: główne teorie wyjaśniające procesy i problemy społeczne; tradycyjne i nowoczesne typy społeczeństw. Nowoczesne formy organizacji i komunikacji społecznej,

egzystencjalne konsekwencje ponowoczesności. Problemy alienacji w destrukcji człowieka w XXI wieku, skutki relatywizmu i negacji zasad moralnych, laicyzacji i reifikacji życia społecznego w społeczeństwach konsumpcyjnych. Symptomy anomii i aksjologicznej choroby współczesnej cywilizacji. Kryzys i problemy współczesnej rodziny i problemy wychowania dzieci a także problemy edukacyjne związane z przyszłymi rolami młodego pokolenia w społeczeństwie XXI wieku. Pozytywne i negatywne skutki funkcjonowania nowej gospodarki, ery informacjonizmu, zagrożenie wynikające z uwikłania w sieci na tle problemów globalnego rynku pracy. Problematyka patologii związanych z globalizacją i kryzysem, m.in. migracje, bezrobocie, ubóstwo, nędza, niedostosowanie i wykluczenie społeczne, handel ludźmi, brak dostępu do sieci i innych dóbr cywilizacyjnych.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): rodzaje więzi społecznych i rządzących nimi prawidłowości, różne rodzaje struktur społecznych i instytucji życia społecznego oraz zachodzących między nimi relacji istotnych z punktu widzenia procesów edukacyjnych.

Umiejętności (potrafi): obserwować, wyszukiwać i przetwarzać informację na temat zjawisk społecznych rozmaitej natury; wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu socjologii w celu analizy złożonych problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych i terapeutycznych, a także diagnozowania i projektowania działań praktycznych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): konieczności i doniosłości zachowania się w sposób profesjonalny i przestrzegania zasad etyki zawodowej; dostrzegania i formułowania problemów moralnych i dylematów etycznych związanych z własną i cudzą pracą.

Forma prowadzenia zajęć: wykład i ćwiczenia.

4. Współczesne problemy psychologii

Cel kształcenia: przegląd oraz ukazanie praktycznego wymiaru współczesnej wiedzy psychologicznej oraz inspirowanie uczestników do wykorzystania tej wiedzy we własnej praktyce zawodowej i życiu osobistym w celu podnoszenia efektywności własnego działania, rozumienia siebie i innych oraz tworzenia warunków do współpracy.

Treści merytoryczne: psychologia odpowiedzialności za wspólnie wytworzoną wiedzę; typologia osobowości Junga i jej wykorzystanie w praktyce. Psychologia szczęścia i jakości życia. Psychologiczne wymiary obywatelstwa. Współczesna kondycja dzieciństwa. Psychologiczny i społeczny obraz współczesnej młodzieży (aspiracje i oczekiwania, stosunek do edukacji, wchodzenie na rynek pracy, obszary wspólnotowości i intymności, konsumpcja, czas wolny i media, postawy wobec sfery publicznej, zdrowie i zachowania ryzykowne, spójność społeczna). Psychologia miłości.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): współczesne trendy rozwoju psychologii, terminy związane z nowymi zjawiskami społecznymi i osobowymi; mechanizmy powstawania wybranych psychologicznych zjawisk (np. nowy model obywatelstwa, odpowiedzialność podmiotowa) i czynniki wpływające na ich powstawanie.

Umiejętności (potrafi): używać naukowych terminów związanych ze współczesnymi zjawiskami psychologicznymi i społecznymi oraz adekwatnie stosować wiedzę o współczesnych problemach psychologii w interpretacji zjawisk z obszaru nauk pedagogicznych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): wglądu we własne dyspozycje i możliwości, co pozwala lepiej zarządzać własną profesjonalną karierą i budować efektywne relacje interpersonalne.

Forma prowadzenia zajęć: wykład i ćwiczenia.

5. Przedmiot do wyboru 1

5.1 Współczesne koncepcje filozofii i etyki

Cel kształcenia: poznanie i zrozumienie ważniejszych współczesnych poglądów filozoficznych oraz stanowisk etycznych. Ukazanie związków między zjawiskami społecznymi, kulturowymi, politycznymi a ich filozoficzną i etyczną wykładnią, a także poszerzenie znajomości i umiejętności posługiwania się specjalistycznym językiem filozoficznym.

Treści merytoryczne: odmiany i nurty współczesnej filozofii (pozytywizm i neopozytywizm, filozofia życia, fenomenologia, hermeneutyka, egzystencjalizm, neotomizm i odmiany personalizmu, pragmatyzm i neopragmatyzm, filozofia analityczna, strukturalizm, odmiany postmodernizmu). Problemy współczesnej filozofii społecznej, filozofii polityki, filozofii kultury.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): współczesne poglądy filozoficzne i ich związek z naukowymi, kulturowymi i społecznymi obszarami wiedzy i działania; współczesne koncepcje i zagadnienia etyki oraz dylematy etyczne związane ze współczesnymi przemianami społecznymi i kulturowymi.

Umiejętności (potrafi): samodzielnie wyciągać wnioski, formułować i uzasadniać oceny analizowanych problemów i zjawisk.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): ponoszenia odpowiedzialności za skutki formułowanych ocen i podejmowanych decyzji oraz ze zrozumieniem i szacunkiem odnoszenia się do odmiennych stanowisk i poglądów.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

5.2 Filozoficzne podstawy pedagogiki

Cel kształcenia: ukazanie potrzeby obecności refleksji filozoficznej we współczesnych naukach o wychowaniu oraz zapoznanie ze specyfiką racjonalnej filozoficznej krytyki i argumentacji. Kształtowanie umiejętności krytycznej analizy treści tekstów oraz cudzych i własnych poglądów, założeń i argumentów.

Treści merytoryczne: specyfika myśli filozoficznej o edukacji i jej rola w teorii pedagogicznej. Interpretacja procesów edukacyjnych (wychowanie, socjalizacja, kształcenie, opieka) z perspektywy charakterystycznej dla głównych działów filozofii: ontologii, epistemologii, aksjologii, etyki, filozofii społecznej, filozofii nauki. Przedstawienie na przykładach obecności w myśli pedagogicznej problemów, propozycji i kontrowersji pochodzących źródłowo z głównych współczesnych koncepcji filozoficznych wybranych problemów podejmowanych we współczesnej filozofii edukacji. Lektura i krytyczna analiza wybranych krótkich tekstów filozoficznych i filozoficzno-pedagogicznych oraz dyskusja nad współczesnymi kwestiami edukacyjnymi w oparciu o treści tekstów oraz opracowane przez słuchaczy analizy filozoficzne wybranych problemów.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): główne podejścia do edukacji moralnej, estetycznej, obywatelskiej, aksjologicznej wskazując stanowiska i koncepcje filozoficzne z których się wywodzą lub do których nawiązują, nurty badawcze filozofii edukacji, style jej rozwijania, działy, ich problematykę i wybrane problemy badań.

Umiejętności (potrafi): wyjaśniać i uzasadniać związki między filozofią i naukami o wychowaniu, charakteryzować główne podejścia do edukacji moralnej, estetycznej, obywatelskiej, aksjologicznej wskazując stanowiska i koncepcje filozoficzne z których się wywodzą lub do których nawiązują.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): formułowania racjonalnych, krytycznych argumentów dotyczących poglądów pedagogicznych, w tym własnych w nawiązaniu do wybranych ujęć filozoficznych.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

III. GRUPA TREŚCI KIERUNKOWYCH

1. Seminarium magisterskie i praca dyplomowa 1

Cel kształcenia: przygotowanie do napisania pracy magisterskiej, rozbudzanie zainteresowań badawczych, wyrabianie umiejętności właściwego określenia tematu pracy magisterskiej, kształtowanie samodzielności w poszukiwaniu literatury, kształtowanie właściwych postaw etycznych w zakresie prowadzenia badań terenowych i rozwijanie umiejętności planowania własnej pracy naukowej.

Treści merytoryczne: dyskusja nad obszarami badawczymi i możliwością prowadzenia badań terenowych w przestrzeni nauk społecznych, w tym przestrzeni pedagogicznej i resocjalizacyjnej/penitencjarnej. Prezentacja i wybór tematów prac. Przygotowywanie koncepcji pracy badawczej oraz struktury opracowania.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): sens projektowania i prowadzenia badań, podstawowe tradycje paradygmatyczne badań społecznych, znaczenie projektowania i prowadzenia badań diagnostycznych w praktyce pedagogicznej; najważniejsze pozycje z literatury metodologicznej.

Umiejętności (potrafi): poszukiwać literatury dotyczącej tematyki badawczej; analizować przykłady badań oraz konstruować i prowadzić proste badania pedagogiczne; precyzyjnie określić własny obszar zainteresowań badawczych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): zaangażowania się w planowanie, kreowanie i realizację zadań wynikających z procedury metodologicznej w celu realizacji własnego projektu badawczego; pogłębienia swojej wiedzy metodologicznej; etycznego prowadzenia badań naukowych.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

2. Seminarium magisterskie i praca dyplomowa 2

Cel kształcenia: kształtowanie umiejętności projektowania i analizowania badań nauk społecznych, w tym pedagogicznych, doskonalenie umiejętności dostrzegania własnych ograniczeń w zakresie obiektywizmu badawczego; rozwijanie umiejętności w zakresie poszukiwania terenu badań i grupy badawczej, stworzenie części warstwy teoretycznej i metodologicznej pracy magisterskiej.

Treści merytoryczne: poznanie zasad i sposobów doboru próby badawczej, selekcji i doboru literatury. Zapoznanie z podstawowymi informacjami dotyczącymi planowania pracy badawczej, w tym zasad etycznych (plagiatostwa) i edytorskich. Poznanie możliwości prowadzenia badań w terenie. Konstruowanie warstwy teoretycznej i metodologicznej.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): główne orientacje badawcze (strategii ilościowej i jakościowej), mapę stanowisk i podejść metodologicznych; postulat wieloparadygmatyczności prowadzenia badań w pedagogice.

Umiejętności (potrafi): obserwować, wyszukiwać i przetwarzać informacje na temat zjawisk społecznych; analizować przykłady badań oraz konstruować i prowadzić badania pedagogiczne; wyszukiwać literaturę w obszarze zainteresowań badawczych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): zaangażowania się w planowanie, kreowanie i realizację zadań wynikających z procedury metodologicznej w celu realizacji własnego projektu badawczego; etycznego prowadzenia badań naukowych.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

3. Seminarium magisterskie i praca dyplomowa 3

Cel kształcenia: kształtowanie krytycznego osądu i dystansu w odniesieniu do uzyskanych danych empirycznych; kształtowanie otwartości i umiejętności krytycznego namysłu nad pracą własną i innych uczestników seminarium.

Treści merytoryczne: dyskusja nad sposobami prowadzenia analizy uzyskanych danych empirycznych (ilościowych i jakościowych), konstruowanie indywidualnych modeli analiz w zależności od przyjętej strategii badawczej, ewentualna weryfikacja przyjętych w pracy teorii, poszukiwanie porównań do badań już istniejących. Prezentacja i dyskusja nad fragmentami poszczególnych części pracy.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): sens prowadzenia analizy i uogólniania uzyskanych wyników badań, wady i zalety poszczególnych sposobów analizy, wyniki badań autorów polskich lub zagranicznych w zakresie prowadzonych przez siebie badań.

Umiejętności (potrafi): obserwować, wyszukiwać i przetwarzać informację na temat zjawisk społecznych; samodzielnie dobrać ilościowe (statystyczne) i jakościowe metody analizowania uzyskanego materiału empirycznego; dostrzegać i formułować dylematy etyczne związane z przeprowadzonymi badaniami w środowisku stanowiącym miejsce własnych eksploracji.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): komunikowania i współpracy z otoczeniem w celu pozyskania wartościowego materiału badawczego; poszukiwania różnic i podobieństw w wynikach badań własnych i innych autorów.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

4. Seminarium magisterskie i praca dyplomowa 4

Cel kształcenia: rozwijanie umiejętności analizowania i uogólniania wyników badań własnych oraz konstruowania refleksji naukowej i konkludowania w oparciu o materiał badawczy; przygotowanie implikacji dla praktyki pedagogicznej i resocjalizacyjnej/penitencjarnej.

Treści merytoryczne: prezentowanie poszczególnych elementów pracy w dyskursie holistycznego spojrzenia na finalny konstrukt.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): mechanizmy przygotowania pracy magisterskiej pod względem merytorycznym, edytorskim i językowym.

Umiejętności (potrafi): w sposób etyczny realizować badania naukowe i odpowiedzialnie przygotować i przedstawić wyniki swoich badań w formie ustnej i pisemnej.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): merytorycznych analiz badawczych i kreślenia refleksji naukowej; wyrażania swoich myśli w oparciu o uzyskany materiał badawczy.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

5. Przedmiot do wyboru 2

5.1 Pedagogika specjalna

Cel kształcenia: poznanie podstawowych zagadnień z zakresu pedagogiki specjalnej.

Treści merytoryczne: cele i zadania pedagogiki specjalnej. Miejsce pedagogiki specjalnej w systemie nauk. Przedmiot i zakres pedagogiki specjalnej. Kryteria i klasyfikacje niepełnosprawności. Pedagogika specjalna i jej kierunki. Współczesna diagnostyka osoby z niepełnosprawnościami. Pojęcie i zasady rewalidacji/rehabilitacji, nowe tendencje w rewalidacji/rehabilitacji osób z niepełnosprawnościami.

Resocjalizacja a rehabilitacja. Integracja i inkluzja w kształceniu osób z niepełnosprawnościami w Polsce. Stygmatyzacja i dyskryminacja a osoby z niepełnosprawnościami. Emancypacja i empowerment osób z niepełnosprawnościami.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): specjalistyczną terminologię używaną w pedagogice specjalnej, przedmiot, zakres, kierunki oraz współczesne tendencje w pedagogice specjalnej, zasady rehabilitacji.

Umiejętności (potrafi): diagnozować, analizować, racjonalnie oceniać i interpretować problemy osób z niepełnosprawnościami w perspektywie zjawisk społecznych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): profesjonalnej pracy zawodowej w swoim miejscu zatrudnienia oraz odpowiedzialnego działania na rzecz człowieka z niepełnosprawnością.

Forma prowadzenia zajęć: wykład i ćwiczenia.

5.2 Special pedagogy

Cel kształcenia: poznanie głównych problemów z zakresu pedagogiki specjalnej.

Treści merytoryczne: pedagogika specjalna jako nauka. Niepełnosprawność w dyskursie naukowym. Koncepcje niepełnosprawności. Paradygmaty pedagogiki specjalnej. Resocjalizacja a rehabilitacja. Znaczące kategorie w pedagogice specjalnej (podmiotowość, tożsamość, marginalizacja, wykluczenie). Integracja i inkluzja w kształceniu osób z niepełnosprawnościami w Polsce. Postawy społeczne oraz wsparcie społeczne wobec osób z niepełnosprawnością.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): specjalistyczną terminologię używaną w pedagogice specjalnej, przedmiot, zakres, kierunki oraz współczesne tendencje w pedagogice specjalnej, zasady rehabilitacji.

Umiejętności (potrafi): diagnozować, analizować, racjonalnie oceniać i interpretować problemy osób z niepełnosprawnościami w perspektywie zjawisk społecznych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): profesjonalnej pracy zawodowej w swoim miejscu zatrudnienia oraz odpowiedzialnego działania na rzecz człowieka z niepełnosprawnością.

Forma prowadzenia zajęć: wykład i ćwiczenia.

6. Teorie dewiacji

Cel kształcenia: poznanie wiedzy dotyczącej uwarunkowań zachowań dewiacyjnych człowieka, teoretycznych założeń i rodzajów kontroli społecznej; uświadomienie problematyki reintegracji społecznej jednostki dewiacyjnej

Treści merytoryczne: koncepcje, teorie dewiacji społecznych. Teorie reakcji społecznej. Symboliczny interakcjonizm vs kierunek reakcji społecznej. Kitsuse i Cicourel. Postulaty teoretyczne i dyrektywy metodologiczne. Koncepcje: Ericksona, Beckera. Rodzaje dewiacji i typy naznaczeń. Współczesne tendencje rozwoju dewiacji społecznych. Teorie etiologiczne (teoria anomii Durkheima i Mertona) a współczesne poglądy na dezorganizację społeczną, teoria zróżnicowanych możliwości Clowarda

i Ohlina, fenomenologia, hermeneutyka, konsekwencje dewiacji społecznych. Prewencja zachowań dewiacyjnych.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): teorie zachowań dewiacyjnych i reakcji społecznej oraz ich uwarunkowania, znaczenie czynników utrudniających procesy reintegracji społecznej jednostek dewiacyjnych.

Umiejętności (potrafi): dokonać charakterystyki wybranych kategorii dewiacji, rozróżnienia ich rodzajów, przejawów zachowań dewiacyjnych w kontekście możliwości podejmowania działań profilaktycznych i prewencyjnych, dokonywać analizy zjawisk z perspektywy ryzyka alienacji i wykluczania/enia społecznego, rozpoznać zależności między społecznymi a jednostkowymi przyczynami wykluczenia społecznego.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): odpowiedzialności za własne przygotowanie do pracy, podejmowane decyzje i prowadzone działania oraz ich konsekwencje.

Forma prowadzenia zajęć: wykład i ćwiczenia.

7. Pedagogika resocjalizacyjna

Cel kształcenia: pogłębienie wiedzy dotyczącej teleologicznych, teoretycznych i metodycznych aspektów oddziaływań resocjalizacyjnych; zaprezentowanie współczesnych poglądów na tę dziedzinę pedagogiki specjalnej (oddziaływań resocjalizacyjno-wychowawczych); dookreślenie wiedzy w zakresie celów, zasad i przebiegu procesu współczesnej resocjalizacji oraz funkcjonowania instytucjonalnych i pozainstytucjonalnych form resocjalizacji.

Treści merytoryczne: pedagogika wrażliwa na resilience. Podmiotowość w wychowaniu resocjalizacyjnym. Operacjonalizacja pojęć: socjalizacja, dewiacja, defekt charakteru, nieprzystosowanie, niedostosowanie, wykolejenie społeczne, osobowość zaburzona, marginalizacja, piętnowanie, wykluczenie. Symptomy niedostosowania społecznego i jego determinanty. Typy nieprzystosowania społecznego ze względu na czynniki etiologiczne wg Czapówa. Typologia niedostosowania społecznego ze względu na formy zachowania Sullivana i Granta. Pojęcie i znaczenie ryzyka w kontekście podejmowanych przez człowieka zachowań dewiacyjnych. Realność celów resocjalizacji. Teorie i koncepcje wyjaśniające mechanizmy i uwarunkowania niedostosowania społecznego (behawioralne, interaktywne, wielowymiarowe, poznawcze). Teorie kary. Sens kary. Modele oddziaływań resocjalizacyjnych (kanalizowanie instynktów, psychodynamika, terapia behawioralna). Resocjalizacja w środowisku otwartym i zamkniętym. Możliwości oddziaływania wobec kobiet i seniorów w zakładzie karnym. Efektywność oddziaływań resocjalizacyjnych - przegląd badań naukowych. Społeczno-kulturowa przestrzeń dysfunkcji tożsamości jednostki. Możliwości rozwojowe ludzi marginalizowanych i wykluczonych.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): pojęcia opisujące osoby ze statusem marginalizowanych, wykluczonych i możliwości oddziaływań resocjalizacyjnych wobec nich; zasady pedagogiki humanistycznej w resocjalizacji; zasady skutecznego stosowania kar i nagród w procesie resocjalizacji; psychopedagogiczne kryteria skuteczności resocjalizacji; dotychczasowe systemy resocjalizacji, ich zalety i wady.

Umiejętności (potrafi): obserwować, analizować i interpretować zjawiska dewiacyjne oraz odznaczać się prospołecznym i etycznym podejściem wobec zastanej rzeczywistości społecznej; właściwie rozpoznać i zaklasyfikować przejawy tych zachowań; adekwatnie używać języka opisu i wyjaśniania różnych form zachowań ludzi piętnowanych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): autowglądu we własną rolę i zasady etyczne w relacji z destrukcyjnymi i autodestrukcyjnymi formami zachowań podopiecznych.

Forma prowadzenia zajęć: wykład i ćwiczenia.

8. Komunikacja w resocjalizacji

Cel kształcenia: rozwijanie ćwiczeń symultanicznych, otwierających na nową wiedzę, jako szansę poprawienia komunikacji w pracy z ludźmi i jako drogę osobistego rozwoju, pobudzających do myślenia tych, którzy będą pomagali podopiecznym w resocjalizacji i reintegracji społecznej, nauczyć sztuki prawidłowej interakcji między wychowawcą a wychowankiem. A także nauka werbalizowania

i wygłaszania argumentów, tez, wniosków oraz opanowanie podstaw elastycznego stosowania różnych stylów komunikacyjnych.

Treści merytoryczne: źródła i miejsce przedmiotu w systemie nauk społecznych i humanistycznych oraz jego metodologicznych powiązań z psychologią i pedagogiką; modele i teorie komunikacyjne ułatwiające budowanie relacji społecznych i interpersonalnych; błędy komunikacji międzyosobowej i ich przyczyny; zastosowanie stylów komunikacyjnych i odpowiednich metod oraz technik w działaniach resocjalizacyjnych; pogłębianie umiejętności komunikacyjnych z osobami ze środowisk patologicznych, przestępczych, a także z osobami osadzonymi w zakładach karnych oraz ich rodzinami.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): terminologię związaną z teoriami komunikacji; pojęcia i procesy związane z poziomami porozumiewania, dynamiką rozmowy i budową różnych relacji społecznych; znaczenie wielopoziomowości komunikacyjnej w działaniach wychowawczych, terapeutycznych.

Umiejętności (potrafi): wychwycić typowe przejawy błędów komunikacyjnych w przestrzeni chaosu społecznego; elastycznie posługiwać się odpowiednim stylem komunikacyjnym; rozpoznać deficyty komunikacyjne podopiecznych; wskazać obszary wymagające modyfikacji.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): umiejętnego komunikowania się z osobami będącymi podmiotami działalności resocjalizacyjnej, jak i z osobami zaangażowanymi w proces korekcyjno-wychowawczy.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

9. Zarys historii resocjalizacji

Cel kształcenia: zapoznanie z ewolucją stosowania kar oraz genezą wykonywania kary pozbawienia wolności. Ukazanie historycznych aspektów kształtowania się systemów penitencjarnych oraz rozwoju myśli penitencjarnej w Europie i na świecie. Dostarczenie wiedzy na temat powstania i kształtowania się więziennictwa w Polsce na przestrzeni wieków. Wskazanie priorytetowych problemów współczesnej resocjalizacji.

Treści merytoryczne: początki i kształtowanie się oddziaływań resocjalizacyjnych – geneza więziennictwa. Ewolucja myśli penitencjarnej w Europie i na świecie. Domy poprawy oraz domy pracy przymusowej pomostem do kary więzienia. Osiemnastowieczne więzienie marszałkowskie – przykładem nowych rozwiązań organizacyjnych i sposobu traktowania więźniów. Więziennictwo i system kar w Księstwie Warszawskim i Królestwie Polskim. Powstanie polskiego systemu penitencjarnego – postępowanie z więźniami w okresie międzywojennym. Wykonywanie kary pozbawienia wolności w Polsce Ludowej. Od systemu totalitarnego do demokratycznego – rozwój środków oddziaływania penitencjarnego po 1989 roku. Wykonywanie kary pozbawienia wolności – wymiar współczesny.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): najważniejsze tradycyjne i współczesne nurty oraz systemy wykonywania kary, ich historyczne i kulturowe uwarunkowania; historyczne aspekty kształtowania się systemów penitencjarnych oraz rozwoju myśli penitencjarnej w Europie i na świecie.

Umiejętności (potrafi): przedstawić ewolucję stosowania kar oraz genezę wykonywania kary pozbawienia wolności na przestrzeni wieków.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): podejmowania działań resocjalizacyjnych z uwzględnieniem ich historycznego tła.

Forma prowadzenia zajęć: wykład i ćwiczenia.

10. Przedmiot do wyboru 3

10.1 Pedagogika penitencjarna

Cel kształcenia: zapoznanie z tematyką funkcjonowania systemu penitencjarnego w Polsce, regulacjami prawnymi dotyczącymi jego działania, omówienie środków i metod oddziaływań penitencjarnych i terapeutycznych oraz zasad prowadzenia i organizacji pracy penitencjarnej.

Treści merytoryczne: pojęcie i przedmiot pedagogiki penitencjarnej. Współczesny system penitencjarny w Polsce. Wykonywanie kary pozbawienia wolności i polityka penitencjarna. Przystosowanie do warunków więziennych i ujemne konsekwencje izolacji. Oddziaływania penitencjarne i terapeutyczne w zakładach karnych i aresztach śledczych. Wybrane aspekty penitencjarnej procedury resocjalizacyjnej. Rola i zadania personelu więziennego. Szczegółowe zasady prowadzenia i organizacji pracy penitencjarnej. Międzynarodowe standardy wykonywania kar. Przygotowanie skazanych do zwolnienia i pomoc postpenitencjarna.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): pojęcia z zakresu oddziaływań penitencjarnych; funkcjonowanie polskiego systemu penitencjarnego; specyfikę odbywania kary pozbawienia wolności przez określone grupy osadzonych; mechanizmy przygotowujące skazanych do zwolnienia i sens pomocy postpenitencjarnej.

Umiejętności (potrafi): wykorzystywać wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki penitencjarnej w celu analizowania i interpretowania problemów życia osób z zaburzeniami w zachowaniu; nakreślić codzienną sytuację osób osadzonych i zwizualizować współczesne teorie z zakresu nauk społecznych dla próby rozwiązania ich problemów, poprzez realizację zadań związanych z procesem resocjalizacji.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): inicjowania działań na rzecz otoczenia inkarcerowanego, w tym konkretnych osadzonych; myślenia i działania w sposób kreatywny w otaczającej go przestrzeni.

Forma prowadzenia zajęć: wykład i ćwiczenia.

10.2 Więzienieznawstwo

Cel kształcenia: ukazanie specyfiki środowiska penitencjarnego i nakreślenie różnych aspektów wykonywania kary pozbawienia wolności w odniesieniu do całej społeczności więziennej; wskazanie priorytetowych problemów współczesnego więziennictwa.

Treści merytoryczne: typologia zakładów karnych i klasyfikacja osób skazanych. Zakład karny jako instytucja karna i resocjalizująca (przesłanki formalno-prawne). Funkcjonowanie systemu penitencjarnego. Charakterystyka populacji więziennej. Ujemne konsekwencje izolacji więziennej. Podkulturowe aspekty wykonywania kary pozbawienia wolności. Czynniki zagrażające poprawnemu funkcjonowaniu zakładów karnych. Więźniowie zakwalifikowani jako „niebezpieczni”. Zjawisko tatuażu w placówce resocjalizacyjnej. Samouszkodzenia w grupie osób osadzonych. Kobieta za kratami. Służba więzienna wobec najważniejszych problemów w przestrzeni inkarcerowanej.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): specjalistyczną terminologię z zakresu szeroko pojętego więziennictwa; polski system penitencjarny oraz mechanizmy jego funkcjonowania; specyfikę więzienia z uwzględnieniem różnorodności populacji więziennej i wielowymiarowości problemów z tym związanych.

Umiejętności (potrafi): wykorzystywać wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki, w tym więzienieznawstwa w celu analizowania i interpretowania problemów życia osób z zaburzeniami w zachowaniu; nakreślić codzienną sytuację osób osadzonych i zwizualizować współczesne teorie z zakresu nauk społecznych dla próby rozwiązania ich problemów, poprzez realizację zadań związanych z procesem resocjalizacji.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): myślenia i działania w sposób kreatywny w różnych sferach życia społecznego, w tym w obrębie współczesnego więzienia, wykazując się inicjatywą w rozwiązywaniu codziennych spraw osób pozbawionych wolności.

Forma prowadzenia zajęć: wykład i ćwiczenia.

11. Prawo penitencjarne

Cel kształcenia: zapoznanie z podstawami normatywnymi polskiego systemu penitencjarnego. Dostarczenie wiedzy na temat prawnych uregulowań dotyczących resocjalizacji skazanych odbywających karę pozbawienia wolności. Zapoznanie z aktami ustawowymi i penitencjarnymi przepisami wykonawczymi, które wywierają bezpośredni wpływ na sytuację skazanych w zakładach karnych.

Treści merytoryczne: podstawy normatywne polskiego systemu penitencjarnego. Prawne podstawy wykonywania kary pozbawienia wolności. Więzienne organy postępowania wykonawczego. Teoretyczne i prawne znaczenie klasyfikacji skazanych. Podstawowe typy i systemy wykonywania kary pozbawienia wolności. Środki oddziaływania penitencjarnego. Prawa i obowiązki skazanych. Przygotowanie skazanych do zwolnienia i świadczenie pomocy postpenitencjarnej. Praca

z penitencyjnymi aktami prawnymi dotyczącymi kary pozbawienia wolności. Przepisy wykonawcze w sprawach: regulaminu organizacyjno-porządkowego wykonywania kary pozbawienia wolności; wybranych środków oddziaływania penitencyjnego (praca, nauczanie, zajęcia kulturalno-oświatowe i sportowe); oddziaływań resocjalizacyjnych wobec niektórych kategorii skazanych (młodocianych, recydywistów, kobiet, skazanych "niebezpiecznych"); warunków bytowych osób osadzonych w zakładach karnych i aresztach śledczych; praw i obowiązków skazanych oraz przygotowania skazanych do zwolnienia z zakładu karnego.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): podstawy prawnych oddziaływań penitencyjnych prowadzonych wobec osób odbywających karę pozbawienia wolności oraz zna wpływ przepisów ustawowych i wykonawczych na ich sytuację w zakładach karnych.

Umiejętności (potrafi): interpretować oraz sprawnie posługiwać się przepisami ustawowymi i wykonawczymi regulującymi przebieg działalności penitencyjnej i resocjalizacyjnej w zakładach karnych w celu rozwiązywania konkretnych problemów.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): świadomego rozpoznawania poziomu swojej wiedzy i umiejętności, ciągłego dokształcania zawodowego i rozwoju osobistego oraz uznania potrzeby współpracy ze specjalistami w danej dziedzinie celem rozwiązania określonego problemu prawnego.

Forma prowadzenia zajęć: wykład i ćwiczenia.

12. Psychologia penitencyjna

Cel kształcenia: teoretyczne i praktyczne przygotowanie do pracy w instytucjach resocjalizacyjnych (szczególnie penitencyjnych) poprzez dostarczenie wiedzy i umiejętności z zakresu pracy z ludźmi przebywającymi w warunkach izolacji więziennej (zagadnień teoretycznych, diagnostycznych i praktycznych), rozwijanie umiejętności z zastosowaniem nowoczesnych metod i form pracy wobec osadzonych i pracujących w warunkach izolacji więziennej oraz kompetencji radzenia sobie w sytuacjach zagrażających w środowisku pracy pedagoga penitencyjnego.

Treści merytoryczne: psychologiczno-kryminologiczne teorie charakteryzujące osadzonych odbywających karę pozbawienia wolności. Wzmocnienie społeczne resocjalizowanych (empowerment) jako ogólny model pracy resocjalizacyjnej w krajach europejskich oraz główne strategie psychospołeczne wywołania zmiany w procesie resocjalizacji; przystosowanie się do środowiska więziennego i psychologia następstw izolacji więziennej; postępowanie z osadzonymi ze specyficznymi zaburzeniami psychicznymi i zachowania występującymi w warunkach izolacji. Metody psychokorektywne wypracowane w zespole psycholog-wychowawca i ich praktyczne implikacje. Psychologiczne uwarunkowania realizacji resocjalizacyjnych programów penitencyjnych. Readaptacja społeczna w świetle psychospołecznych korelatów powrotu do przestępstwa po odbyciu kary pozbawienia wolności. Mediowanie i negocjowanie jako diagnoza i rozwiązywanie sytuacji prawnej w sposób alternatywny między sprawcą i ofiarą oraz między osadzonym a pracownikiem więziennym. Metody twórczej resocjalizacji i ich psychologiczne uwarunkowania. Psychologiczne uwarunkowania zastosowania indywidualnego programu oddziaływań resocjalizacyjnych (praktyczne wykorzystanie orzeczeń psychologiczno-penitencyjnych). Wykorzystanie psychospołecznych metod w profilaktyce stresu i wypalenia zawodowego.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): psychologiczno-kryminologiczne teorie oraz modele pracy resocjalizacyjnej w krajach europejskich; konsekwencje izolacji więziennej oraz nowoczesne, psychologiczne metody i formy pracy stosowane wobec osadzonych.

Umiejętności (potrafi): używać terminów związanych z psychologią penitencyjną w sposób adekwatny do ich naukowych, a nie potocznych znaczeń; poddać krytycznej analizie przyczyny zaburzeń pojawiających się w sytuacji izolacji oraz stosować adekwatne metody oddziaływania psychologicznego w codziennej pracy i sytuacji zagrożenia pracy pedagoga penitencyjnego; argumentować i wyjaśniać przyczyny i mechanizmy funkcjonowania osadzonych za pomocą teorii z odniesieniem do badań psychologicznych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): podejmowania wyzwań zawodowych i osobistych; podejmowania trudu i wytrwałości w indywidualnych i zespołowych działaniach profesjonalnych na rzecz osób osadzonych.

Forma prowadzenia zajęć: wykład i ćwiczenia.

13. Współczesne systemy resocjalizacji

Cel kształcenia: zapoznanie z rozwojem współczesnych systemów resocjalizacji. Omówienie międzynarodowych standardów wykonywania kary pozbawienia wolności oraz ich przestrzegania w krajach europejskich. Przedstawienie najważniejszych problemów resocjalizacji występujących w warunkach izolacji w różnych państwach oraz sposobów ich rozwiązywania.

Treści merytoryczne: rozwój współczesnych systemów resocjalizacyjnych. Zakres międzynarodowych standardów wykonywania kary pozbawienia wolności. Kara pozbawienia wolności w Polsce i wybranych krajach europejskich. Indywidualizacja wykonania kary pozbawienia wolności w systemach penitencjarnych różnych krajów. Otwarte więzienia – droga do resocjalizacji. Zarządzanie więzieniami w doświadczeniach różnych państw. Międzynarodowe zalecenia dotyczące sytuacji kobiet w więzieniach. Kara śmierci we współczesnym świecie.

Rekomendacje i rezolucje Rady Europy dotyczące praw osób pozbawionych wolności – Europejskie Reguły Więzienne. Gwarancje praworządnego wykonywania kary pozbawienia wolności – uwagi Europejskiego Komitetu do Spraw Zapobiegania Torturom oraz Nieludzkiemu lub Poniżającemu Traktowaniu albo Karaniu (CPT) z wizytacji polskiego więziennictwa. Prawa więźniów w wybranych krajach (higiena, zatrudnienie, wyżywienie, praktyki religijne).

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): współczesne systemy resocjalizacyjne oraz międzynarodowe standardy wykonywania kary pozbawienia wolności; prawa więźniów w wybranych krajach oraz przyczyny patologii występujących w wybranych systemach penitencjarnych; międzynarodowe standardy wykonywania kary wobec różnych kategorii więźniów w instytucjach izolacji penitencjarnej.

Umiejętności (potrafi): wyjaśnić znaczenie międzynarodowych standardów wykonywania kary pozbawienia wolności oraz określić gwarancje służące praworządnemu odbywaniu kar izolacyjnych; wykorzystywać wiedzę teoretyczną z zakresu międzynarodowych uregulowań prawnych w celu zapobiegania zjawiskom patologicznym występującym w niektórych systemach penitencjarnych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): przekonania o sensie, wartości i potrzebie stosowania instytucjonalnych gwarancji służących praworządnemu wykonywaniu kary pozbawienia wolności; wykazywania wrażliwości na fakt naruszania praw więźniów oraz potrzeby zapobiegania zjawiskom patologicznym występującym w systemach penitencjarnych różnych krajów.

Forma prowadzenia zajęć: wykład i ćwiczenia.

14. Diagnoza i wsparcie w resocjalizacji osób nieletnich

Cel kształcenia: prezentacja zagadnień związanych z realizacją procesu diagnostycznego, jak również wsparcia w resocjalizacji osób nieletnich. Nabycie wiedzy i poznanie wszystkich mechanizmów, które rządzą procesem wychowania dzieci i młodzieży, uwikłanej w konflikty z prawem, przejawiającej problemy z przyswajaniem norm społecznych, zaburzonym systemem wartości, czy też problemy z substancjami psychoaktywnymi.

Treści merytoryczne: specyfika i uwarunkowania procesu diagnostycznego w resocjalizacji, analiza procesu niedostosowania społecznego. Diagnoza prognostyczna. Teleologia oddziaływań resocjalizacyjnych. Modele oraz narzędzia diagnostyczne stosowane wobec nieletnich do oceny niedostosowania społecznego. Podmiotowość nieletniego w procesie resocjalizacji. Formy i metody wsparcia nieletnich.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): specyfikę diagnozy zachowań niedostosowanych społecznie (mapę stanowisk i podejść diagnostycznych, główne orientacje i strategie stosowane w diagnozie); postulat podejścia wielodyscyplinarnego w diagnozowaniu i wsparciu nieletnich; współczesne środowiska funkcjonowania nieletnich niedostosowanych społecznie, ich specyfikę i procesy w nich zachodzące.

Umiejętności (potrafi): obserwować, diagnozować, analizować, racjonalnie oceniać i interpretować złożone sytuacje wychowawcze, edukacyjne i resocjalizacyjne w perspektywie zjawisk społecznych oraz analizować motywy i wzory ludzkich zachowań.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): podejmowania wyzwań zawodowych i osobistych; podejmowania trudu i wytrwałości w indywidualnych i zespołowych działaniach profesjonalnych

w zakresie oddziaływań resocjalizacyjnych oraz zaangażowania się w planowanie, kreowanie i realizację zadań i działań resocjalizacyjnych z uwzględnieniem personalistycznych i społecznych potrzeb.

Forma prowadzenia zajęć: wykład i ćwiczenia.

15. Wykład monograficzny

Cel kształcenia: ukazanie aktualnych problemów i wyzwań współczesnego świata zogniskowanych w dziedzinie nauk społecznych, z wypukleniem paradygmatu pracy z człowiekiem w potrzebie.

Treści merytoryczne: tło naukowo-badawcze dla konstruowania rozwiązań pracy z osobą z problemami w społecznym funkcjonowaniu. Współczesne, wypływające z osiągnięć badań naukowych, teorie pracy z osobami w potrzebie. Światowe perspektywy i wektory rozwoju nauk społecznych. Międzynarodowe osiągnięcia nauki w kontekście wsparcia, opieki i pomocy jednostce przejawiającej problemy w zakresie partycypacji społecznej i bycia w systemie codzienności społecznej.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): personalistyczne i społeczne kwestie i problemy związane z funkcjonowaniem człowieka.

Umiejętności (potrafi): analizować wyniki badań naukowych dotyczących kwestii społecznych oraz poddawać je krytycznej analizie i dokonywać syntezy i interpretacji, celem pomocy i wsparcia człowieka w potrzebie.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): podejmowania wyzwań zawodowych i osobistych; podejmowania trudu i wytrwałości w indywidualnych i zespołowych działaniach profesjonalnych w zakresie prewencji i resocjalizacji.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

16. Edukacja i resocjalizacja osób niedostosowanych społecznie

Cel kształcenia: określenie istoty edukacji w przestrzeni resocjalizacji; wskazanie możliwości realizacji zadań w społecznościach lokalnych poprzez zaplanowane, systemowe oddziaływanie uspołeczniające, profilaktyczne, wychowawcze i resocjalizacyjne, uwrażliwienie na znaczenie teorii i metod resocjalizacyjnych (twórczej resocjalizacji), sprzyjających skuteczności w docieraniu do człowieka ze statusem innego, pozycjonowaniu podmiotów wspierających, kreujących przestrzeń oddziaływań resocjalizacyjnych, rozumieniu znaczenia zarządzania potencjałem podopiecznych i własnym w procesach nauczania i uczenia się

Treści merytoryczne: zakres znaczeniowy pojęć – edukacja, dydaktyka, ortodydaktyka resocjalizacyjna, nauczanie, uczenie się, kształcenie, przedmiot badań dydaktyki, miejsce dydaktyki w systemie nauk o wychowaniu, ortodydaktyka a resocjalizacja. Resocjalizacyjna rola wychowania/nauczania - zastosowanie teorii poznawczo-behawioralnych w pracy resocjalizacyjnej. Dydaktyka i ortodydaktyka jako subdyscypliny pedagogiczne. Rola kształcenia w procesie resocjalizacji- poziom wykształcenia predyktor losów życiowych jednostki. Formy kształcenia młodzieży z zaburzeniami zachowania w Polsce – specyfika systemu dydaktycznego w resocjalizacji. Idea szkolnictwa alternatywnego oraz interwencje dydaktyczne w szkole masowej – nauka domowa, wieczorowa, szkoły środowiskowe, kursy, kształcenie zawodowe, programy wzajemnej pomocy w szkole masowej, koleżeńskie sieci wsparcia itd. Po co i jak uczyć w resocjalizacji? Podstawowe modele nauczania: kognitywizm i behawioryzm. Nowy paradygmat nauczania – konstruktywizm. Model aktywnej edukacji – dialog, uczenie się przez doświadczanie. Zasady nauczania resocjalizacyjnego. Metodyka pracy nauczyciela - organizacja procesu nauczania, metody nauczania, ocenianie. TOC [theory of constraints] – narzędzie myślowe w edukacji specjalnej. Skuteczność interwencji resocjalizacyjnych; znaczenie relacji wychowawczej w pracy pedagoga resocjalizacyjnego; wielowymiarowość prospołecznego modelowania; motywowanie podopiecznych; zasady i umiejętności w pracy nad motywacją podopiecznego; umiejętności prospołeczne wychowawcy. Warsztaty twórczej resocjalizacji jako inspiracja w kształceniu pedagogicznym studentów. Empowerment w akademickim procesie edukacji - nieprzypadkowy specjalista resocjalizacji. Efektywność oddziaływań resocjalizacyjnych wobec osadzonych kobiet w kontekście podjętej przez nie edukacji; determinanty motywacyjne skazanych wobec edukacji w kontekście recydywy. Edukacja inkluzyjna? – nurt myślenia w resocjalizacji. Specyfika celów nauczania w kształceniu niedostosowanych społecznie (cele kształcenia a cele resocjalizacyjne,

specyfika celów kształcenia w szkole i instytucji resocjalizacyjnej, konkretyzacja celów kształcenia). Idea systemu dydaktycznego w kontekście osiągnięcia celów kształcenia w procesie resocjalizacji.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): potrzeby edukacyjne oraz skuteczność oddziaływań resocjalizacyjnych wobec niedostosowanych społecznie oraz ich implikacji dla inkluzyjnej praktyki resocjalizacyjnej.

Umiejętności (potrafi): interpretować znaczenie edukatora resocjalizacji, ortodydaktyki i jego możliwości w osiąganiu przez podopiecznych kreatywności w twórczym myśleniu.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): uznania autonomii i podmiotowości osób uczestniczących w procesie edukacyjnym i oddziaływaniach resocjalizacyjnych.

Forma prowadzenia zajęć: wykład i ćwiczenia.

17. Tendencje rozwoju współczesnych uzależnień

Cel kształcenia: nabycie wiedzy na temat przemian i głównych tendencji w rozwoju uzależnień oraz ich złożonych uwarunkowań, jak również poznanie głównych symptomów różnych uzależnień oraz sposobów przeciwdziałania i minimalizowania ich.

Treści merytoryczne: współczesne kulturowo-społeczne podłoże uzależnień. Uzależnienia a temperament. Główne przemiany oraz uwarunkowania współczesnych uzależnień. Problematyka uzależnień wśród dzieci i młodzieży, współczesne podejścia do terapii uzależnień dzieci i młodzieży – przegląd stanowisk teoretycznych i empirycznych. Współczesne przemiany w rozwoju uzależnień substancjalnych. Zaburzenia nawyków i popędów – główne uwarunkowania i uregulowania. Płeć a uzależnienie. Uzależnienie emocjonalne. Tendencje rozwoju najczęściej występujących uzależnień behawioralnych – infoholizm, zakupoholizm, sexoholizm, jedzenioholizm, patologiczny hazard, uzależnienie od pracy i inne.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): interdyscyplinarną wiedzę z obszaru problematyki teorii uzależnień; złożoność indywidualnych, społecznych i kulturowych uwarunkowań nałogowych zachowań człowieka; powiązania pomiędzy uzależnieniami a innymi problemami psychospołecznymi.

Umiejętności (potrafi): wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu teorii uzależnień w celu analizy problemów w zastanej sytuacji społecznej; właściwie rozpoznawać i klasyfikować przejawy tych zachowań; diagnozować i projektować działania praktyczne związane z pracą z osobą uzależnioną.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): podejmowania wyzwań zawodowych i osobistych; wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w podejmowaniu indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie wsparcia osób uzależnionych i ich otoczenia.

Forma prowadzenia zajęć: wykład i ćwiczenia.

18. Emisja głosu z retoryką

Cel kształcenia: uświadomienie potrzeby i istoty kultury głosu oraz czynności i zachowań związanych z retorycznym jego użyciem.

Treści merytoryczne: wiadomości na temat budowy instrumentu głosu; techniki wokalne. Gimnastyka ciała jako instrumentu głosu. Funkcje poszczególnych aparatów instrumentu głosu (aparat rytmiczno-emocjonalny, aparat otwarcia, aparat rezonacyjno-artykulacyjny z aparatem wyprowadzenia). Spółgłoskowe strefy artykulacyjne i ich zastosowanie w praktyce mowy zaangażowanej. Wpływ środowiska i kultury społecznej na budowę i fizjologię instrumentu głosu. Higiena głosu i słuchu. Akustyka instrumentu głosu; kształtowanie wolumenu (pojęcie wewnętrznych „przestrzeni”).

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): akustyczne podstawy i teorie powstawania głosu ludzkiego, anatomii człowieka, jako instrumentu głosu; techniki wokalne i aparaty czynnościowe instrumentu głosu; higienę głosu i słuchu.

Umiejętności (potrafi): w swojej pracy porozumiewać się przy użyciu różnych kanałów i technik komunikacyjnych; kształtować właściwe zachowania w sytuacjach związanych z wykonywaną profesją; kształtować osobowość dla kultury wyrażania swoich myśli słowami, m.in. poprzez nabycie nawyków aktorstwa słowa.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): kreowania kultury głosu i sposobu kontaktu z drugim człowiekiem, w tym z otoczeniem osób przebywających w środowisku izolowanym.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

19. Sztuka skutecznej argumentacji i negocjacji

Cel kształcenia: zapoznanie z problematyką i specyfiką retoryki jako nauki skutecznej argumentacji i wykształcenie umiejętności skutecznego prowadzenia sporów, dyskusji oraz negocjacji. Zapoznanie z zasadami, na których opiera się krytyczne myślenie.

Treści merytoryczne: retoryka jako sztuka skutecznej argumentacji i negocjacji. Metody argumentowania w przemówieniach oraz sporach i dyskusjach. Argumentacja w negocjacjach. Rozpoznawanie i stosowanie chwytów retorycznych. Przygotowanie i wygłoszenie wystąpienia (zasady prowadzenia dyskusji i przemawiania do zróżnicowanego audytorium). Podstawy skutecznej komunikacji interpersonalnej: techniki prezentacji, argumentacji i przekonywania oraz skuteczna perswazja. Rozwijanie umiejętności praktycznych w zakresie argumentacji i negocjacji.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): pojęcie retoryki oraz zasady i normy etyczne, a także podstawy etyczne regulujące stosowanie argumentów w dyskusji; podstawowe metody oraz techniki argumentacji i negocjacji oraz możliwości rozwiązywania sytuacji konfliktowych, sprostania istotnym wyzwaniom zawodowym i społecznym.

Umiejętności (potrafi): precyzyjnie wypowiadać się, konstruować rozbudowane uzasadnienia dotyczące różnych zagadnień z wykorzystaniem ujęć teoretycznych, korzystając zarówno z dorobku pedagogiki, jak i innych dyscyplin naukowych; analizować teksty retoryczne, z uwzględnieniem mechanizmów argumentacji; odróżniać argumentację błędną od poprawnej; samodzielnie dokonać analizy zadań dotyczących strategii argumentacyjnych i negocjacyjnych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): krytycznej oceny odbieranych treści oraz prowadzenia pogłębionej refleksji nad poziomem swojej wiedzy i umiejętności w zakresie retoryki jako nauki skutecznej argumentacji.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

20. Metodyka pracy w środowisku otwartym

Cel kształcenia: zapoznanie ze specyfiką pracy w środowisku otwartym z uwzględnieniem kontekstu teoretycznego i praktycznego, podkreślenie roli i znaczenia metodyki w różnych środowiskach wychowawczych i instytucjach funkcjonujących w środowisku otwartym oraz rodzajami środowisk wychowawczych, formami, metodami i problemami pracy społeczno-wychowawczej w środowisku otwartym, poznanie roli środowiska wychowawczego w procesie kształtowania się osobowości jednostki. Poznanie dysfunkcyjności i wpływów destrukcyjnych środowisk wychowawczych, zapoznanie się z metodami, formami i technikami wychowania oraz kształcenie umiejętności ich poprawnego stosowania w praktyce.

Treści merytoryczne: teoretyczne podstawy pracy resocjalizacyjnej w środowisku otwartym. Międzynarodowe standardy, ustawodawstwo polskie, praktyki ostatnich lat. Strategie oddziaływań resocjalizacyjnych w środowisku otwartym. Metody pracy w środowisku otwartym. Rola i specyfika metodyki pracy w środowisku otwartym. Ogólna charakterystyka głównych metod pracy w środowisku otwartym. Podstawowe cele, zadania, formy, zalecenia oraz strategie i procedury metodyczne pracy w środowisku otwartym. Specyfika pracy metodycznej w podstawowych środowiskach wychowawczych. Placówki i środowiska wspomagające rozwój jednostki, kierunki działań, działalność integracyjna organizacji, aktywność społeczności lokalnych. Analiza wybranych metod pracy w środowisku otwartym i ich możliwości wykorzystania w działalności praktycznej.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): metody, formy i środki działalności edukacyjnej, wychowawczej i resocjalizacyjnej; różne środowiska funkcjonowania osób niedostosowanych społecznie, ich specyfikę i procesy w nich zachodzące; rodzaje więzi społecznych i rządzące nimi prawidłowości istotne z punktu widzenia procesów wychowawczych oraz resocjalizacyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem środowiska otwartego.

Umiejętności (potrafi): wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki resocjalizacyjnej w celu analizy złożonych problemów edukacyjnych, wychowawczych i resocjalizacyjnych; diagnozować i projektować działania praktyczne związane z osobami w środowisku otwartym; wybrać i zastosować właściwy dla działalności pedagogicznej,

resocjalizacyjnej sposób postępowania w celu efektywnego wykonania pojawiających się zadań zawodowych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): planowania, kreowania i realizacji zadań i działań resocjalizacyjnych, jak również pracy w zespole, i pełnienia w nim różnych funkcji; poszerzania i aktualizowania wiedzy z zakresu resocjalizacji oraz metodyki wychowania w warunkach wolności nadzorowanej.

Forma prowadzenia zajęć: wykład i ćwiczenia.

21. Współczesne tendencje rozwoju patologii społecznych

Cel kształcenia: nabycie wiedzy na temat różnych form współczesnych patologii społecznych, ich destrukcyjnych oraz autodestrukcyjnych przejawów i złożonych uwarunkowań. Poznanie problematyki współczesnych patologii społecznych występujących w środowiskach Polski i innych krajów Unii Europejskiej. Analiza podstawowych problemów społecznych o charakterze patologicznym, ich przejawów (symptomatologia), determinantów (etiologia) i sposobów przeciwdziałania im (terapia).

Treści merytoryczne: interpretacja terminologii na gruncie różnych dyscyplin naukowych. Wybrane determinanty ciągłości zaburzeń antyspołecznych. Dewiacja a patologia społeczna – klasyfikacja zjawisk patologii społecznej. Relatywizm norm i wartości, zmienność kryteriów wartościowania zachowań jednostki. Od dezorientacji i dezorganizacji do patologii. Patologie jako immanentna cecha systemów społecznych. Pojęcie anomii społecznej i jej mierniki, zmiana systemowa i kulturowa a zjawiska patologii społecznej. Typy przystosowania w społeczeństwie anomicznym. Trauma zmiany społecznej, symptomy, strategie przeciwdziałania, konsekwencje społeczne. Kreowanie rozwoju społecznego w kontekście patologii społecznej. Pojęcie zdrowia fizycznego i psychicznego. Zaburzenia osobowości. Stres i jego możliwe patologiczne skutki. Sytuacja kryzysu egzystencjalnego oraz jego skutków osobowościowych. Choroby nowotworowe, układu krążenia i psychiczne. Tło psychofizyczne tworzenia się współczesnych uzależnień behawioralnych. Zespół prehomicydalny-próby analiz empirycznych. Patologie władzy, menadżeryzmu z perspektywy krytycznego nurtu zarządzania. Przystępstwo i przestępczość. Zjawisko terroryzmu. Patologie społeczne w aspekcie kryzysu współczesnej rodziny. Zagrożenia obyczajowości seksualnej – zjawisko prostytutki. Depresja, uzależnienia emocjonalne, samobójstwa i zachowania presuicydalne. Kulturowy i osobowościowy kontekst mobbingu – kultura organizacyjna a osobowość sprawcy. Korupcja jako przejaw patologii instytucji, etiologia kulturowa i systemowa. Handel ludźmi we współczesności. Dehumanizacja relacji międzyludzkich w sferze nowoczesnej opieki zdrowotnej i opieki społecznej. Uzasadnienie ingerencji prawa karnego wobec zagrożeń XXI w. wynikających z patologii społecznych.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): terminologię używaną w pedagogice i pedagogice specjalnej oraz jej zastosowanie w dyscyplinach pokrewnych na poziomie rozszerzonym, złożoność indywidualnych, społecznych i kulturowych uwarunkowań patologicznych zachowań człowieka, pogłębioną i uporządkowaną wiedzę o różnych środowiskach funkcjonowania osób niepełnosprawnych i niedostosowanych społecznie, ich specyfice i procesach w nich zachodzących.

Umiejętności (potrafi): wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki specjalnej oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy złożonych problemów edukacyjnych, wychowawczych, rehabilitacyjnych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych i terapeutycznych, a także diagnozowania i projektowania działań praktycznych związanych z pracą z osobą niepełnosprawną oraz niedostosowaną społecznie.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): systematycznego aktualizowania i pogłębiania poziomu swojej wiedzy i umiejętności zawodowych, rozumienia potrzeb ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego oraz profesjonalizmu.

Forma prowadzenia zajęć: wykład i ćwiczenia.

22. Projektowanie działań resocjalizacyjnych i penitencjarnych

Cel kształcenia: przybliżenie praktycznych problemów występujących w resocjalizacji penitencjarnej, sposobów prowadzenia działalności penitencjarnej oraz zapoznanie z projektowaniem działań resocjalizacyjnych i penitencjarnych wobec skazanych odbywających karę pozbawienia wolności.

Treści merytoryczne: projektowanie oddziaływań redukujących deficyty wychowawcze: programy z zakresu kształcenia umiejętności społecznych i poznawczych, wypełnianie i wzmacnianie ról

rodzicielskich, wzmocnienie ról społecznych poprzez pracę z osobami niepełnosprawnymi, wzmocnienie i wypełnianie ról społecznych poprzez opiekę nad zwierzętami i pielęgnację roślin, programy aktywizacji zawodowej, programy przygotowujące do życia na wolności. Projektowanie oddziaływań psychokorekcyjnych: programy z zakresu profilaktyki agresji, zachowań autoagresywnych w zakładzie karnym, przemocy w rodzinie, profilaktyki uzależnień, terapii sprawców przestępstw seksualnych, edukacji zdrowia. Projektowanie oddziaływań edukacyjnych przez kulturę: programy aktywizacji kulturowej, rozwijania twórczości własnej skazanych, z zakresu kultury fizycznej i sportu.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): strukturę i funkcje systemu wsparcia, resocjalizacji oraz readaptacji społecznej skazanych odbywających karę pozbawienia wolności, wybrane systemy wspierania tych osób w innych krajach.

Umiejętności (potrafi): diagnozować i projektować działania resocjalizacyjne i penitencjarne wobec skazanych odbywających karę pozbawienia wolności.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): zaangażowania się w projektowanie działań resocjalizacyjnych i penitencjarnych wobec skazanych odbywających karę pozbawienia wolności.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

23. Metodyka pracy w środowisku zamkniętym

Cel kształcenia: przybliżenie praktycznych problemów występujących w resocjalizacji w warunkach środowiska zamkniętego, zwłaszcza różnych typów i rodzajów zakładów karnych; poznanie warunków pracy personelu resocjalizującego oraz sposobu prowadzenia oddziaływań w zakładzie zamkniętym; poznanie warsztatu pracy wychowawców; sposobów rozpoznawania, kształtowania i oddziaływania na środowisko skazanych.

Treści merytoryczne: regulamin organizacyjno-porządkowy wykonywania kary pozbawienia wolności, organizacja działów penitencjarnych i zadania wychowawców, rola i zadania komisji penitencjarnej, prognoza kryminologiczno-społeczna, warunkowe przedterminowe zwolnienie.

Porządek wewnętrzny zakładu karnego, przeprowadzanie rozmów wychowawczych ze skazanymi, badania osobopoznawcze (teczka B), indywidualny program oddziaływania (IPO), oceny okresowe postępów skazanego w resocjalizacji, nagrody i ulgi oraz karanie dyscyplinarne, przygotowanie skazanych do zwolnienia z zakładu karnego.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): rodzaje więzi społecznych i rządzące nimi prawidłowości istotne z punktu widzenia procesów wychowawczych oraz resocjalizacyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem środowiska zamkniętego, w tym zwłaszcza penitencjarnego.

Umiejętności (potrafi): wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki, w tym pedagogiki resocjalizacyjnej w celu analizy złożonych problemów wychowawczych, resocjalizacyjnych, a także diagnozowania i projektowania działań praktycznych związanych z osobami w środowisku zamkniętym, w tym zwłaszcza penitencjarnym oraz wybrać i zastosować właściwy dla działalności pedagogicznej, resocjalizacyjnej sposób postępowania w celu efektywnego wykonania pojawiających się zadań zawodowych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): podejmowania wyzwań zawodowych i osobistych; podejmowania trudu i wytrwałości w indywidualnych i zespołowych działaniach profesjonalnych w zakresie oddziaływań resocjalizacyjnych oraz zaangażowania się w planowanie, kreowanie i realizację zadań i działań resocjalizacyjnych z uwzględnieniem personalistycznych i społecznych potrzeb.

Forma prowadzenia zajęć: wykład i ćwiczenia.

24. Readaptacja społeczna i pomoc postpenitencjarna

Cel kształcenia: zaznajomienie z problemami dotyczącymi readaptacji społecznej i pomocy postpenitencjarnej. Przekazanie niezbędnej wiedzy w zakresie przygotowania skazanego do życia po zwolnieniu oraz pomocy społecznej świadczonej osobom opuszczającym zakłady karne. Zapoznanie z programami wspierającymi proces readaptacji społecznej skazanych oraz międzynarodowymi standardami reintegracji osób pozbawionych wolności.

Treści merytoryczne: geneza pomocy dla więźniów – podstawowe pojęcia, readaptacja i reintegracja społeczna w perspektywie systemowej, pomoc społeczna świadczona osobom opuszczającym zakłady

karne, rola i zadania wychowawcy ds. pomocy postpenitencjarnej w systemie społecznej readaptacji skazanych, prawne uregulowania readaptacji społecznej i pomocy postpenitencjarnej, fundusz pomocy postpenitencjarnej, programy resocjalizacyjne przygotowujące do życia na wolności, międzynarodowe standardy readaptacji społecznej więźniów. System postpenitencjarny i pomocy społecznej w Polsce wobec osób opuszczających instytucje resocjalizacyjne. Umiejętności i kompetencje skazanych zwiększające szanse na pomyślną readaptację społeczną. Przygotowanie skazanych do opuszczenia zakładów karnych - pomoc zakładowa, sądowa i społeczna. Zadania kuratorów sądowych i pracowników socjalnych w readaptacji społecznej skazanych. Rola lokalnych grup społecznych, organizacji pozarządowych i samorządu terytorialnego w readaptacji społecznej skazanych. Kobiety w warunkach izolacji więziennej i ich readaptacja do życia na wolności. Readaptacja społeczna skazanych na wieloletnie kary pozbawienia wolności. Wzorcowe reguły minimalne ONZ dotyczące postępowania z więźniami (Reguły Mandeli) oraz Europejskie Reguły Więzienne.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): terminy dotyczące readaptacji społecznej i pomocy postpenitencjarnej oraz określanie celów i zadań w tym zakresie; przebieg procesu readaptacji społecznej osób przebywających w jednostkach penitencjarnych oraz specyfiki udzielanej im pomocy postpenitencjarnej.

Umiejętności (potrafi): zdobywać wiedzę w zakresie problematyki dotyczącej readaptacji społecznej i pomocy postpenitencjarnej kierowanej wobec osób przebywających w jednostkach penitencjarnych; wskazywać i oceniać przydatność poszczególnych działań praktycznych realizowanych na gruncie polskiego systemu penitencjarnego w readaptacji społecznej skazanych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): wykazywania się kreatywnością w zakresie możliwości prowadzenia działań mających na celu optymalizowanie skuteczności procesu readaptacji społecznej; uzasadniania potrzeby tworzenia programów readaptacji społecznej i pomocy postpenitencjarnej w odniesieniu do konkretnych przypadków.

Forma prowadzenia zajęć: wykład i ćwiczenia.

25. Terapia uzależnień

Cel kształcenia: zapoznanie z aktualną wiedzą na temat uzależnień substancjalnych oraz niesubstancjalnych, sposobami leczenia uzależnień i zapobiegania uzależnieniom oraz funkcjonowaniem osób z problemem uzależnienia i sposobów pomocy tym osobom oraz z wybranymi zagadnieniami dotyczącymi uzależnień, m.in. mechanizmami uzależnienia, etapami przechodzenia przez uzależnienie, stadiami pracy terapeutycznej oraz problemem współuzależnienia. Przedstawienie wybranych metod i programów terapeutycznych skierowanych do osób uzależnionych oraz form oddziaływań profilaktycznych zapobiegających uzależnieniom.

Treści merytoryczne: główne założenia terapii uzależnień. Adresaci terapii. Rodzaje terapii. Terapia uzależnień substancjalnych vs terapia uzależnień behawioralnych. Podobieństwa i różnice. Diagnoza i monitorowanie leczenia. Rola niespecyficznych czynników terapii. Indywidualizowanie planu terapii oraz koordynowanie pomocy. Terapia oparta na dowodach naukowych – główne założenia, wyniki badań, przykłady. Poznawczo-behawioralne terapie uzależnień. Dialog motywujący w terapii uzależnień. Krótkie interwencje. Program wsparcia społecznego. Wzmacnianie motywacji do zmiany oraz umiejętności radzenia sobie. Grupy samopomocowe. Farmakoterapia w leczeniu uzależnień. Etyka zawodowa terapeuty uzależnień. Relacja terapeutyczna. Zapobieganie nawrotom. Podstawowe cele i formy pomagania osobie uzależnionej. Efekty terapii w różnego typu placówkach odwykowych. Terapeuta uzależnień – zawód, służba czy powołanie? Etapy rozwoju zawodowego terapeuty uzależnień. Etyka w psychoterapii uzależnień. Formułowanie problemów terapeutycznych, celów terapii, dobór zadań. Terapia rodzinna – przegląd teorii. Młodzież w terapii. Współpraca służb i instytucji w terapii uzależnień.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): interdyscyplinarną wiedzę z obszaru problematyki teorii uzależnień, charakterystykę funkcjonalną oraz zasadnicze elementy systemu współpracy i wsparcia społecznego dla osób uzależnionych i ich rodzin.

Umiejętności (potrafi): rozpoznawać i charakteryzować indywidualne i społeczne skutki uzależnień oraz odpowiednio projektować pracę w tym obszarze, w odniesieniu do obowiązujących uwarunkowań etycznych i formalno-prawnych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): czynnego uczestnictwa w zespołach realizujących profesjonalne działania na rzecz osób uzależnionych i ich rodzin.

Forma prowadzenia zajęć: wykład i ćwiczenia.

26. System probacji w Polsce

Cel kształcenia: przekazanie podstawowej wiedzy dotyczącej probacji z uwzględnieniem różnych jej ujęć, dostarczenie wiedzy na temat stosowania środków związanych z poddaniem sprawcy próbie w polskim systemie sankcji prawno-karnych oraz polskim systemie penitencjarnym.

Treści merytoryczne: pojęcie i cele probacji, jej idei i filozofii oraz rozwoju. Rozwój w Polsce i na świecie. Instytucjonalne i pozainstytucjonalne formy pracy probacyjnej w Polsce. Strategia casework w warunkach probacyjnych. Środki probacji w polskim prawie karnym i ich wykonywanie. System dozoru elektronicznego. Pomoc postpenitencjarna jako działalność probacyjna i jej formy. Organizacje i stowarzyszenia działające w zakresie probacji w polskim systemie penitencjarnym.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): funkcjonowanie polskiego systemu probacji i stosowanych środków.

Umiejętności (potrafi): ocenić przydatność i znaczenie stosowanych środków probacyjnych w realizacji zadań związanych readaptacją osób niedostosowanych społecznie.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): podejmowania wyzwań zawodowych i osobistych oraz zaangażowania się w planowanie, kreowanie i realizację działań o charakterze probacyjnym.

Forma prowadzenia zajęć: wykład i ćwiczenia.

27. Zasady etyki zawodowej w służbach mundurowych

Cel kształcenia: zapoznanie z zagadnieniami etyki ogólnej oraz istotą, zadaniami i funkcjami etyki zawodowej w służbach mundurowych. Omówienie wybranych pragmatyk zawodowych funkcjonariuszy służb mundurowych (policji, służby więziennej i straży granicznej), przyczyn i mechanizmów dysfunkcji w tych służbach oraz prawnych i instytucjonalnych narzędzi przeciwdziałania występującym patologiom. Przedstawienie ceremoniałów oraz zasad etycznych obowiązujących w niektórych służbach mundurowych oraz międzynarodowych standardów etyki zawodowej funkcjonariuszy służb mundurowych.

Treści merytoryczne: moralność i etyka – podstawowe pojęcia. Źródła historyczne moralności i etyki. Związki etyki z innymi dziedzinami wiedzy. Postępowanie etyczne, a stres. Kanony etyczne i standardy obowiązujące funkcjonariuszy państwowych. Ceremoniał i zasady etyki zawodowej w Policji, Służbie Więziennej oraz Straży Granicznej. Zagrożenia moralne i etyczne podczas pełnienia służby i odpowiedzialność dyscyplinarna funkcjonariuszy służb mundurowych. Prawne i instytucjonalne sposoby przeciwdziałania niepożądanym zjawiskom występującym w służbach mundurowych (mobbing, dyskryminacja, molestowanie, korupcja). Międzynarodowe standardy etyczne w służbach mundurowych.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): pojęcia etyki zawodowej w służbach mundurowych oraz przyczyny patologii występujących w tych służbach. Sposoby przeciwdziałania negatywnym zjawiskom. Znaczenie międzynarodowych standardów kodeksów etyki zawodowej funkcjonariuszy służb mundurowych.

Umiejętności (potrafi): wyjaśnić znaczenie obowiązujących standardów i zasad jakimi winien kierować się funkcjonariusz służb mundurowych; określić rolę i znaczenie kodeksów etycznych służb mundurowych oraz porównać ich treść i znaczenie; wykorzystywać wiedzę teoretyczną z zakresu etyki zawodowej w celu zapobiegania zjawiskom patologicznym występującym w służbach mundurowych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): przestrzegania zasad etycznych obowiązujących w służbach mundurowych, podejmowania działań w zapobieganiu zjawiskom patologicznym występującym w służbach mundurowych.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

28. Kuratorska służba sądowa

Cel kształcenia: przyswojenie, pogłębienie i usystematyzowanie wiedzy w zakresie metod i charakteru pracy Kuratora Sądowego. Poznanie ewolucji kurateli sądowej od początku do wejścia w życie ustawy o kuratorach sądowych jako instytucji prawa karnego.

Treści merytoryczne: zadania i kwalifikacje kuratorów sądowych. Obowiązki i uprawnienia kuratorów, Aplikacja i aplikanci oraz kuratorzy społeczni. Ogólne problemy diagnozowania w pracy kuratora

sądowego. Etapy i procedura opracowywania diagnozy przez kuratora – zagadnienia praktyczne. Wychowawczo – zapobiegawcza funkcja dozoru. Kontrolno-organizacyjna funkcja kuratora w wykonaniu kary ograniczenia wolności i pracy społecznie użytecznej. Kontrolowanie zachowania skazanego i realizacji obowiązków w okresie próby, bez orzeczonego dozoru. Kontrolowanie zachowania skazanego i realizacji obowiązków w okresie próby, bez orzeczonego dozoru. Informacyjno-kontrolna funkcja kuratora w przeprowadzaniu wywiadów środowiskowych. Udział sądowego kuratora zawodowego w wykonywaniu kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego. Przygotowanie skazanego do życia na wolności. Praca socjalna kuratora dla dorosłych przy realizowaniu pomocy postpenitencjarnej.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): zasady metodyki wykonywania typowych zadań, norm, procedur stosowanych w obszarach działalności kuratorskiej służby sądowej.

Umiejętności (potrafi): dobierać środki i metody pracy niezbędne do wykonania zadań zawodowych kuratora sądowego.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): podjęcia profesjonalnych działań z osobami objętymi kuratelą sądową.

Forma prowadzenia zajęć: wykład i ćwiczenia.

29. Warsztaty socjoterapeutyczne

Cel kształcenia: wprowadzenie w metodykę pracy socjoterapeutycznej, wskazanie socjoterapii jako formy pomocy osobom z zaburzeniami zachowania w niwelowaniu niewłaściwych wzorców zachowań, a także zdobycie podstawowych umiejętności w zakresie realizacji projektów socjoterapeutycznych.

Treści merytoryczne: skuteczna pomoc socjoterapeutyczna w resocjalizacji. Korekta zachowań z wykorzystaniem strategii grupy socjoterapeutycznej. Konstruowanie i prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych. Socjoterapia jako proces i metoda terapeutyczno-wychowawcza. Oddziaływania socjoterapeutyczne wobec osób z zaburzeniami zachowania. Model diagnozy socjoterapeutycznej w resocjalizacji. Budowanie sytuacji korekcyjno-rozwojowych. Źródła doświadczeń korekcyjnych. Cele w socjoterapii. Zasady funkcjonowania grupy socjoterapeutycznej. Dynamika procesu socjoterapeutycznego.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): metodykę pracy socjoterapeutycznej, warunki skuteczności socjoterapii i zasady funkcjonowania grupy socjoterapeutycznej.

Umiejętności (potrafi): obserwować, diagnozować, analizować, racjonalnie oceniać i interpretować złożone sytuacje wychowawcze w kontekście wykorzystania socjoterapii.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): podejmowania trudu i wytrwałości w indywidualnych i zespołowych działaniach profesjonalnych w kontekście wykorzystania socjoterapii.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

30. Mediacje w sytuacjach kryzysowych

Cel kształcenia: wprowadzenie w problematykę zarządzania konfliktem oraz mediacji - przyswojenie podstawowych wiadomości teoretycznych z zakresu mediacji, kształcenie umiejętności wykorzystywania podstawowych wiadomości z zakresu prowadzenia mediacji oraz rozwijanie świadomości w zakresie własnej wiedzy i umiejętności profesjonalnych oraz możliwości i ograniczeń w tym zakresie.

Treści merytoryczne: podstawy teoretyczne mediacji. Konflikt. Elementy komunikacji przydatne w prowadzeniu mediacji. Techniki i strategie w mediacjach. Etyczne aspekty procesu mediacji. Mediacje w sprawach cywilnych, karnych i młodocianych - regulacje prawne. Mediacja w sądowych sprawach rodzinnych. Miejsce mediacji w oświacie. Sprawiedliwość naprawcza. Negocjacje, mediacja, konferencja sprawiedliwości naprawczej. Sprawiedliwość naprawcza w praktyce. Mediacje ofiaro-sprawca. Symulacje modelowe mediacji - trening.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): procesy komunikowania interpersonalnego i społecznego, ich prawidłowości i zakłócenia, w tym zwłaszcza istotę konfliktów interpersonalnych; środowiska i sytuacje, w których mediacja znajduje zastosowanie, jej procedury i zakres stosowania; metody i techniki rozwiązywania sporów.

Umiejętności (potrafi): wykorzystywać i integrować wiedzę teoretyczną z zakresu mediacji; obserwować, diagnozować, analizować, racjonalnie oceniać i interpretować procesy zachodzące podczas mediacji; posługiwać się technikami skutecznej komunikacji interpersonalnej.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): podejmowania działań mediacyjnych w sytuacjach konfliktowych.

Forma prowadzenia zajęć: wykład i ćwiczenia.

31. Prewencja zachowań aspołecznych

Cel kształcenia: zapoznanie z różnymi formami zachowań aspołecznych, ich destrukcyjnymi oraz autodestrukcyjnymi przejawami i złożonymi uwarunkowaniami oraz głównymi formami prewencji w obszarze przeciwdziałania przejawom tego rodzaju zachowań.

Treści merytoryczne: wprowadzenie do problematyki prewencji zachowań aspołecznych. Rodzaje i przyczyny zachowań aspołecznych. Socjologiczne i psychologiczne czynniki ryzyka zachowań aspołecznych. Teorie wyjaśniające ryzyko wystąpienia zachowań aspołecznych. Schemat społecznych, kulturowych i indywidualnych czynników ryzyka zaburzeń zachowania. Wpływ podstawowych środowisk wychowawczych na ryzyko wystąpienia zachowań aspołecznych. Wybrane rodzaje prewencji zachowań aspołecznych. Wybrane formy prewencji kierowane do osób dotkniętych lub zagrożonych wystąpieniem zachowań aspołecznych.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): pogłębioną wiedzę o strukturze i funkcjach systemu wsparcia, opieki, edukacji, rehabilitacji i resocjalizacji osób niedostosowanych społecznie.

Umiejętności (potrafi): sprawnie posługiwać się wybranymi ujęciami teoretycznymi w celu analizowania podejmowanych działań praktycznych na rzecz osób niedostosowanych społecznie.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): przyjęcia odpowiedzialności za własne przygotowanie do pracy, podejmowane decyzje i prowadzone działania wobec osób niedostosowanych społecznie.

Forma prowadzenia zajęć: wykład, ćwiczenia.

32. Programy terapeutyczne w zakładach karnych

Cel kształcenia: poznanie podstawowych pojęć z zakresu oddziaływania terapeutycznego w zakładach karnych, gotowość do podejmowania skutecznych działań z zakresu profilaktyki specjalnej, omówienie działalności diagnostycznej oraz oddziaływań terapeutycznych wobec skazanych odbywających karę pozbawienia wolności.

Treści merytoryczne: podstawowe pojęcia z zakresu oddziaływania terapeutycznego w zakładach karnych, rola i zadania więziennych ośrodków diagnostycznych, modele postępowania profilaktycznego ze skazanymi odbywającymi karę w systemie terapeutycznym, działalność oddziałów terapeutycznych dla skazanych z niepsychotycznymi zaburzeniami psychicznymi lub upośledzonych umysłowo, uzależnionych od alkoholu, środków odurzających lub substancji psychotropowych oraz skazanych za przestępstwa seksualne.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): współczesne metody prowadzenia terapii w jednostkach penitencjarnych oraz tendencje i kierunki rozwoju tej formy oddziaływania; terminologię używaną w oddziaływaniach terapeutycznych w zakładach karnych.

Umiejętności (potrafi): analizować złożone problemy terapeutyczne oraz diagnozować i projektować działania praktyczne związane z pracą z osobą objętą oddziaływaniami terapeutycznymi w zakładach karnych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): zaangażowania się w projektowanie działań terapeutycznych wobec skazanych odbywających karę pozbawienia wolności.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

33. Wspomaganie w sytuacji przemocy

Cel kształcenia: uzyskanie wiedzy o uwarunkowaniach i dynamice psychospołecznego funkcjonowania ofiar, sprawców i obserwatorów przemocy oraz możliwościach wsparcia osób podlegających przemocy

Treści merytoryczne: wybrane teorie wyjaśniające przyczyny występowania przemocy. Strategie przewycięzania lęku wobec potencjalnego ryzyka doświadczeń przemocowych. Pojęcia wychowania i rozwoju: funkcje wychowania, style wychowania, zagadnienia przymusu i swobody w wychowaniu, wychowanie adaptacyjne i emancypacyjne; zagadnienie wychowania w kontekście manipulacji;

problematyka podmiotowości w wychowaniu; uwarunkowania agresji i przemocy w szkole; pojęcia przemocy symbolicznej, przemocy dorosłych i przemocy rówieśniczej; zasady życia społecznego i wychowania. Status ofiary, sprawcy, obserwatora. Konsekwencje psychiczne, fizyczne, społeczne doświadczeń przemocowych. Prakseologiczne przesłanki wspomaganie doświadczających przemocy. Strategie przeciwdziałania/rozwiązywania problemu przemocy w różnych wymiarach społecznych wg Gruszeckiej: koncentracja na problemie wspomagana pomocą innych; emocjonalno-odwetowa; unikanie i dystansowanie się; przeformułowanie. Faktory utrudniające zmianę dotychczasowej sytuacji osób doświadczanych przemocą. Możliwości uzyskania pomocy i wsparcia instytucjonalnego organizacji, stowarzyszeń w rozwiązywaniu problemu przemocy. Sposoby uruchamiania wspomaganie dorosłych osób doznających przemocy w rodzinie w ramach procedury „Niebieskie Karty”. Kontekst sytuacyjny zgłoszenia się dorosłych osób doznających przemocy po instytucjonalną pomoc. Działania wspomagające podejmowane w ramach procedury „Niebieskie Karty” na rzecz osób podlegających przemocy w rodzinie.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): interdyscyplinarny i kontekstualny obszar problematyki teorii i praktyki zagrożenia i ryzyka wystąpienia zjawiska przemocy, istotę, przyczyny oraz detektory sytuacji kryzysowych (w perspektywie psychologicznej i socjologicznej), znaczenie wsparcia w przekraczaniu jednostronnej granicy osoby doznającej przemocy.

Umiejętności (potrafi): identyfikować role narzucane osobom poddanym przemocy, wyjaśnić mechanizmy sprzyjające zjawisku przemocy w różnych środowiskach społecznych, analizować przesłanki prakseologiczne do kreowania odpowiednich oddziaływań resocjalizacyjnych, wykorzystujących potencjały tkwiące w jednostkach poddanych przemocy, marginalizowanych oraz zmiany zdeorganizowanych, dysfunkcyjnych przestrzeni ich dotychczasowego życia.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): rezygnacji z ambicji formułowania prawd ogólnych na rzecz możliwości zmian samoświadomości doświadczających przemocy, oceny możliwości wykorzystania wsparcia podmiotów (osób, instytucji) niezaangażowanych w konflikt przemocowy, w celu jego zminimalizowania bądź konstruktywnego zakończenia.

Forma prowadzenia zajęć: wykład i ćwiczenia.

34. Instytucje resocjalizacyjne i penitencjarne w aspekcie praktycznym

Cel kształcenia: przygotowanie do realizowania zadań zawodowo-dydaktycznych, wychowawczych i resocjalizacyjnych w związku z tym zapoznanie ze specyfiką funkcjonowania różnych placówek związanych z kierunkiem studiów, poznanie ich prawnych podstaw funkcjonowania oraz zaznajomienie się z wykorzystywanymi w nich metodami i formami pracy, jak również kształtowanie umiejętności niezbędnych w przyszłej pracy zawodowej związanej z działalnością resocjalizacyjną.

Treści merytoryczne: zapoznanie się ze specyfiką funkcjonowania placówek poprzez wizyty hospitacyjne.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): uwarunkowania dotyczące funkcjonowania placówek i instytucji integrujących wiedzę z zakresu nauk społecznych oraz wsparcia, pomocy i resocjalizacji osób niedostosowanych społecznie.

Umiejętności (potrafi): obserwować, diagnozować, analizować, racjonalnie oceniać i interpretować złożone sytuacje wychowawcze, edukacyjne i resocjalizacyjne w perspektywie zjawisk społecznych.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): profesjonalnej pracy zawodowej, tj. edukacji, wsparcia i pomocy osobom w potrzebie.

Forma prowadzenia zajęć: ćwiczenia.

V. PRAKTYKA

1. Praktyka zawodowa

Cel kształcenia: przygotowanie do pracy w placówkach resocjalizacyjnych/penitencjarnych, poznanie ich prawnych podstaw funkcjonowania oraz zaznajomienie się z wykorzystywanymi w nich metodami i formami pracy, jak również kształtowanie umiejętności pedagogicznych niezbędnych w przyszłej pracy zawodowej związanej z działalnością resocjalizacyjną.

Treści merytoryczne: zapoznanie się ze specyfiką funkcjonowania placówek poprzez prowadzenie zajęć oraz hospitacje zajęć.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): metody, formy i środki działalności edukacyjnej, wychowawczej i resocjalizacyjnej oraz specyfikę i procesy w zachodzące w różnych środowiskach funkcjonowania osób niedostosowanych społecznie.

Umiejętności (potrafi): analizować i interpretować zaobserwowane sytuacje w ujęciu praktycznym z wykorzystaniem uzyskanej wiedzy teoretycznej.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): konfrontowania nabywanej wiedzy teoretycznej z rzeczywistością społeczną oraz wykorzystania jej w działaniu praktycznym.

Forma prowadzenia zajęć: praktyka.

VI. INNE

1. Ergonomia

Cel kształcenia: przybliżenie podstawowych zagadnień związanych z ergonomią rozumianą w sensie interdyscyplinarnym, uświadomienie zagrożeń i problemów (także zdrowotnych) związanych z niewłaściwymi rozwiązaniami ergonomicznymi na stanowiskach pracy zawodowej oraz w życiu pozazawodowym a także korzyści wynikających z prawidłowych działań w tym zakresie.

Treści merytoryczne: Ergonomia – podstawowe pojęcia i definicje. Ergonomia jako nauka interdyscyplinarna. Główne nurty w ergonomii: ergonomia stanowiska pracy (wysiłek fizyczny na stanowisku pracy, wysiłek psychiczny na stanowisku pracy, dostosowanie antropometryczne stanowiska pracy, materialne środowisko pracy), ergonomia produktu – inżynieria ergonomicznej jakości, ergonomia dla osób starszych i niepełnosprawnych. Ergonomia pracy stojącej i siedzącej.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): podstawowe pojęcia związane z ergonomią, ze szczególnym uwzględnieniem ergonomii stanowiska pracy; umiejętność oceny (w zakresie podstawowym) warunków w pracy zawodowej oraz podczas aktywności pozazawodowej ze względu na problemy ergonomiczne i zagrożenia z tym związane.

Umiejętności (potrafi): reagować na zagrożenia wynikające z wadliwych rozwiązań i nieprawidłowości w zakresie jakości ergonomicznej.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): dokonania pogłębionej analizy własnej wiedzy z zakresu nauk społecznych w obszarze ergonomii.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

2. Etykieta

Cel kształcenia: zapoznanie z wybranymi zagadnieniami dotyczącymi zasad savoir-vivre`u i protokołu dyplomatycznego. Podstawowe zagadnienia dotyczące zasad savoir-vivre`u i ceremoniału dyplomatycznego. Zasady precedencji. Różnice kulturowe w protokole dyplomatycznym i etykiecie. Etykieta stołowa.

Treści merytoryczne: podstawowe zagadnienia z zakresu zasad protokołu dyplomatycznego i etykiety międzynarodowej. Zasady savoir-vivre`u i precedencji podczas spotkań i uroczystości na różnych szczeblach.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): podstawowe zagadnienia z zakresu zasad protokołu dyplomatycznego i etykiety międzynarodowej.

Umiejętności (potrafi): stosować zasady savoir-vivre`u i precedencji podczas spotkań i uroczystości na różnych szczeblach.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): adaptacji w środowisku międzynarodowym, do kontaktów międzykulturowych.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

3. Ochrona własności intelektualnej

Cel kształcenia: zapoznanie z elementarnymi zasadami, pojęciami oraz procedurami prawa ochrony własności intelektualnej.

Treści merytoryczne: ustawowy aparat pojęciowy związany z ochroną prawną własności intelektualnej. Pola eksploatacji utworów. Identyfikacja oraz implementacja dozwolonych pól eksploatacji utworów w toku analizy krytycznej oraz działalności naukowej w środowisku akademickim.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): pojęcia związane z ochroną prawną własności intelektualnej.

Umiejętności (potrafi): identyfikować oraz implementować dozwolone pola eksploatacji utworów w toku analizy krytycznej oraz działalności naukowej w środowisku akademickim.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): świadomego korzystanie z ustawowych pól eksploatacji utworów w środowisku akademickim oraz życiu prywatnym (np. środowisku sieciowym).

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

4. Szkolenie z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy

Cel kształcenia: przekazanie podstawowych wiadomości na temat ogólnych zasad postępowania w razie wypadku podczas nauki i w sytuacjach zagrożeń, okoliczności i przyczyn wypadków studentów, zasad udzielania pierwszej pomocy w razie wypadku, jak również wskazanie potencjalnych zagrożeń, z jakimi mogą zetknąć się uczestnicy procesu kształcenia.

Treści merytoryczne: analiza okoliczności i przyczyn wypadków studentów: omówienie przyczyn wypadków. Ogólne zasady postępowania w razie wypadku podczas nauki i w sytuacjach zagrożeń (np. pożaru). Zasady udzielania pierwszej pomocy w razie wypadku – apteczka pierwszej pomocy.

Efekty uczenia się:

Wiedza (zna i rozumie): ogólne zasady postępowania w razie wypadku podczas nauki i w sytuacjach zagrożeń, okoliczności i przyczyn wypadków studentów, zasad udzielania pierwszej pomocy.

Umiejętności (potrafi): posługiwać się środkami ochrony indywidualnej i środkami ratunkowymi, w tym udzielać pierwszej pomocy; postępować z materiałami niebezpiecznymi i szkodliwymi dla zdrowia.

Kompetencje społeczne (jest gotów do): przestrzegania zasad BHP przez siebie i swoich kolegów, poniesienia odpowiedzialność za bezpieczeństwo i higienę pracy w swoim otoczeniu, podejmowania czynności ratunkowych.

Forma prowadzenia zajęć: wykład.

PLAN STUDIÓW
KIERUNKU RESOCJALIZACJA Z PENITENCJARYSTYKĄ

Obowiązuje od cyklu: 2024 Z

Poziom studiów: studia drugiego stopnia

Profil kształcenia: ogólnoakademicki

Forma studiów: stacjonarne

Liczba semestrów: 4

Dziedzina/y nauki/dyscyplina/y naukowa/e lub artystyczna/e: dziedzina nauk społecznych, dyscypliny naukowe: pedagogika, psychologia

Rok studiów: 1, semestr: 1

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				Praktyka	Praca dyplomowa
							ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne		
Grupa treści												
I - WYMAGANIA OGÓLNE												
1	Specjalistyczne warsztaty z języka obcego	1	2	1	zal. z oc.	f	30	0	30	2	0	0
2	Technologie informacyjne	1	2	1	zal. z oc.	o	30	0	30	1	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			4	2	x	x	60	0	60	3	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	2	x	x	60	0	60	3	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			2	1	x	x	30	0	30	2	0	0
II - PODSTAWOWYCH												
1	Pedagogika ogólna	1	2,5	0,6	zal. z oc.	o	45	30	15	2	0	0

2	Metodologia badań społecznych	1	2	0,6	zal. z oc.	o	30	15	15	2	0	0
3	Współczesne problemy socjologii	1	2	0,6	zal. z oc.	o	30	15	15	2	0	0
4	Współczesne problemy psychologii	1	2,5	0,6	zal. z oc.	o	45	30	15	2	0	0
5	Przedmiot do wyboru 1	1	1	0	zal. z oc.	f	15	15	0	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			10	2,4	x	x	165	105	60	10	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	2,4	x	x	60	0	60	8	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			1	0	x	x	15	15	0	2	0	0
III - KIERUNKOWYCH												
1	Seminarium magisterskie i praca dyplomowa 1	1	4	1,2	zal. z oc.	f	30	0	30	2	0	0
2	Przedmiot do wyboru 2	1	2	0,6	zal. z oc.	f	30	15	15	2	0	0
3	Teorie dewiacji	1	2,5	1,2	egz.	o	45	15	30	4	0	0
4	Pedagogika resocjalizacyjna	1	2,5	1,2	egz.	o	45	15	30	4	0	0
5	Komunikacja w resocjalizacji	1	2	1,2	zal. z oc.	o	30	0	30	2	0	0
6	Zarys historii resocjalizacji	1	2	0,6	zal. z oc.	o	30	15	15	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			15	6	x	x	210	60	150	16	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	6	x	x	150	0	150	16	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			6	1,8	x	x	60	15	45	4	0	0
IV - ZWIĄZANYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA												
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
V - PRAKTYKA												
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
VI - INNE												
1	Etykieta	1	0,5	0	zal.	o	4	4	0	0	0	0
2	Szkolenie w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy	1	0,5	0	zal.	o	4	4	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			1	0	x	x	8	8	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. w semestrze 1			30	10,4	x	x	443	173	270	29	0	0

Rok studiów: 1, semestr: 2

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				Praktyka	Praca dyplomowa
							ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne		
Grupa treści												
I - WYMAGANIA OGÓLNE												
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
II - PODSTAWOWYCH												
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	x	0	x	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
III - KIERUNKOWYCH												
1	Seminarium magisterskie i praca dyplomowa 2	2	4	1,2	zal. z oc.	f	30	0	30	2	0	0
2	Przedmiot do wyboru 3	2	3	1,2	egz.	f	45	15	30	4	0	0
3	Prawo penitencjarne	2	2	0,6	zal. z oc.	o	30	15	15	2	0	0
4	Psychologia penitencjarna	2	3	1,2	egz.	o	60	30	30	4	0	0
5	Współczesne systemy resocjalizacji	2	2	0,6	zal. z oc.	o	30	15	15	2	0	0
6	Diagnoza i wsparcie w resocjalizacji osób nieletnich	2	2	0,6	zal. z oc.	o	30	15	15	2	0	0
7	Wykład monograficzny	2	1,5	0	zal. z oc.	o	30	30	0	2	0	0
8	Instytucje resocjalizacyjne i penitencjarne w aspekcie praktycznym	2	2	1,2	zal. z oc.	f	30	0	30	2	0	0
9	Edukacja i resocjalizacja osób niedostosowanych społecznie	2	2	0,6	zal. z oc.	o	30	15	15	2	0	0
10	Tendencje rozwoju współczesnych uzależnień	2	2	0,6	zal. z oc.	o	30	15	15	2	0	0

Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)		23,5	7,8	x	x	345	150	195	24	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)		x	7,8	x	x	195	0	195	22	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)		9	3,6	x	x	105	15	90	8	0	0	
IV - ZWIĄZANYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA												
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)		0	0	x	x	0	0	0	0	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)		x	0	x	x	0	0	0	0	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)		0	0	x	x	0	0	0	0	0	0	
V - PRAKTYKA												
1	Praktyka zawodowa	2	6	6	zal. z oc.	f	0	0	0	0	160	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)		6	6	x	x	0	0	0	0	160	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)		x	6	x	x	0	0	0	0	160	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)		6	6	x	x	0	0	0	0	160	0	
VI - INNE												
1	Ergonomia	2	0,25	0	zal.	o	2	2	0	0	0	0
2	Ochrona własności intelektualnej	2	0,25	0	zal.	o	2	2	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)		0,5	0	x	x	4	4	0	0	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)		x	0	x	x	0	0	0	0	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)		0	0	x	x	0	0	0	0	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. w semestrze 2		30	13,8	x	x	349	154	195	24	160	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. na 1 roku studiów		60	24,2	x	x	792	327	465	53	160	0	

Rok studiów: 2, semestr: 3

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				Praktyka	Praca dyplomowa
							ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne		
Grupa treści												
I - WYMAGANIA OGÓLNE												
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
II - PODSTAWOWYCH												
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
III - KIERUNKOWYCH												
1	Emisja głosu z retoryką	3	1	0,6	zal. z oc.	o	15	0	15	2	0	0
2	Sztuka skutecznej argumentacji i negocjacji	3	3	1,2	zal. z oc.	o	30	0	30	2	0	0
3	Metodyka pracy w środowisku otwartym	3	3,5	0,6	egz.	o	45	30	15	4	0	0
4	Współczesne tendencje rozwoju patologii społecznych	3	3,5	0,6	zal. z oc.	o	45	30	15	2	0	0
5	Projektowanie działań resocjalizacyjnych i penitencjarnych	3	3	1,2	zal. z oc.	o	30	0	30	2	0	0
6	Metodyka pracy w środowisku zamkniętym	3	4	1,2	zal. z oc.	o	60	30	30	2	0	0
7	Readaptacja społeczna i pomoc postpenitencjarna	3	3	1,2	zal z oc.	o	45	15	30	2	0	0
8	Terapia uzależnień	3	4	1,2	egz.	o	45	15	30	4	0	0
9	Seminarium magisterskie i praca dyplomowa 3	3	5	1,2	zal. z oc.	f	30	0	30	2	0	0

Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)	30	9	x	x	345	120	225	22	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)	x	9	x	x	225	0	225	22	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)	5	1,2	x	x	30	0	30	2	0	0
IV - ZWIĄZANYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA										
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)	0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)	x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)	0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
V - PRAKTYKA										
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)	0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)	x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)	0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
VI - INNE										
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)	0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)	x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)	0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. w semestrze 3	30	9	x	x	345	120	225	22	0	0

Rok studiów: 2, semestr: 4

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				Praktyka	Praca dyplomowa
							ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne		
Grupa treści												
I - WYMAGANIA OGÓLNE												
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
II - PODSTAWOWYCH												
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
III - KIERUNKOWYCH												
1	Seminarium magisterskie i praca dyplomowa 4	4	7	1,2	zal. z oc.	f	30	0	30	2	0	0
2	System probacji w Polsce	4	3,5	0,6	zal. z oc.	o	30	15	15	2	0	0
3	Zasady etyki zawodowej w służbach mundurowych	4	1,5	0	zal. z oc.	o	15	15	0	2	0	0
4	Kuratorska służba sądowa	4	3,5	0,6	zal. z oc.	o	45	30	15	2	0	0
5	Warsztaty socjoterapeutyczne	4	2,5	1,2	zal. z oc.	o	30	0	30	2	0	0
6	Mediacje w sytuacjach kryzysowych	4	3,5	1,2	zal. z oc.	o	45	15	30	2	0	0
7	Prewencja zachowań aspołecznych	4	3,5	0,6	zal z oc.	o	45	30	15	2	0	0
8	Programy terapeutyczne w zakładach karnych	4	2	0,6	zal. z oc.	o	15	0	15	2	0	0
9	Wspomaganie w sytuacji przemocy	4	3	0,6	egz.	o	30	15	15	4	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			30	6,6	x	x	285	120	165	20	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	6,6	x	x	165	0	165	18	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			7	1,2	x	x	30	0	30	2	0	0

IV - ZWIĄZANYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA										
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)	0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)	x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)	0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
V - PRAKTYKA										
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)	0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)	x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)	0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
VI - INNE										
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)	0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)	x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)	0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. w semestrze 4	30	6,6	x	x	285	120	165	20	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. na 2 roku studiów	60	15,6	x	x	630	240	390	42	0	0

I	Punkty ECTS sumaryczne wskaźniki ilościowe, w tym zajęcia:	Punkty ECTS	
		Liczba	%
Ogółem - plan studiów		120	100
1	wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego lub innych osób prowadzących zajęcia	60,26	50,22
2	z zakresu nauk podstawowych	10	8,33
3	o charakterze praktycznym (laboratoryjne, projektowe, warsztatowe)	39,8	33,17
4	ogólnouczelniane lub realizowane na innym kierunku	5,5	4,58
5	zajęcia do wyboru - co najmniej 30% punktów ECTS	36	30,00
6	wymiar praktyk	6	5,00
7	zajęcia z wychowania fizycznego	-	-
8	zajęcia z języka obcego	2	1,67
9	przedmioty z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych	118	98,33
10	zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne (dotyczy profilu praktycznego)	-	-
11	zajęcia związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie/ach, do których przyporządkowano kierunek studiów (dotyczy profilu ogólnoakademickiego)	114,50	95,42

II	Procentowy udział pkt ECTS dla każdej z dyscyplin naukowych w łącznej liczbie punktów ECTS	%
1	pedagogika	90
2	psychologia	10
Ogółem:		100%

- Przedmiot do wyboru 1.   1) Współczesne koncepcje filozofii i etyki   2) Filozoficzne podstawy pedagogiki
- Przedmiot do wyboru 2.   1) Pedagogika specjalna   2) Special pedagogy
- Przedmiot do wyboru 3.   1) Pedagogika penitencjarna   2) Więziennictwo

PLAN STUDIÓW
KIERUNKU RESOCJALIZACJA Z PENITENCJARYSTYKĄ

Obowiązuje od cyklu: 2024 Z

Poziom studiów: studia drugiego stopnia

Profil kształcenia: ogólnoakademicki

Forma studiów: niestacjonarne

Liczba semestrów: 4

Dziedzina/y nauki/dyscyplina/y naukowa/e lub artystyczna/e: dziedzina nauk społecznych, dyscypliny naukowe: pedagogika, psychologia

Rok studiów: 1, semestr: 1

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				Praktyka	Praca dyplomowa
							ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne		
Grupa treści												
I - WYMAGANIA OGÓLNE												
1	Specjalistyczne warsztaty z języka obcego	1	2	1	zal. z oc.	f	30	0	30	2	0	0
2	Technologie informacyjne	1	2	1	zal. z oc.	o	30	0	30	1	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			4	2	x	x	60	0	60	3	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	2	x	x	60	0	60	3	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			2	1	x	x	30	0	30	2	0	0
II - PODSTAWOWYCH												
1	Pedagogika ogólna	1	2,5	0,4	zal. z oc.	o	25	15	10	2	0	0
2	Metodologia badań społecznych	1	2	0,4	zal. z oc.	o	20	10	10	2	0	0
3	Współczesne problemy socjologii	1	2	0,4	zal. z oc.	o	20	10	10	2	0	0

4	Współczesne problemy psychologii	1	2,5	0,4	zal. z oc.	o	25	15	10	2	0	0
5	Przedmiot do wyboru 1	1	1	0	zal. z oc.	f	10	10	0	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			10	1,6	x	x	100	60	40	10	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	1,6	x	x	40	0	40	8	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			1	0	x	x	10	10	0	2	0	0
III - KIERUNKOWYCH												
1	Seminarium magisterskie i praca dyplomowa 1	1	4	0,6	zal. z oc.	f	15	0	15	2	0	0
2	Przedmiot do wyboru 2	1	2	0,4	zal. z oc.	f	20	10	10	2	0	0
3	Teorie dewiacji	1	2,5	0,6	egz.	o	25	10	15	4	0	0
4	Pedagogika resocjalizacyjna	1	2,5	0,6	egz.	o	25	10	15	4	0	0
5	Komunikacja w resocjalizacji	1	2	0,6	zal. z oc.	o	15	0	15	2	0	0
6	Zarys historii resocjalizacji	1	2	0,4	zal. z oc.	o	20	10	10	2	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			15	3,2	x	x	120	40	80	16	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	3,2	x	x	80	0	80	16	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			6	1	x	x	35	10	25	4	0	0
IV - ZWIĄZANYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA												
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
V - PRAKTYKA												
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
VI - INNE												
1	Etykieta	1	0,5	0	zal.	o	4	4	0	0	0	0
2	Szkolenie w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy	1	0,5	0	zal.	o	4	4	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			1	0	x	x	8	8	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. w semestrze 1			30	6,8	x	x	288	108	180	29	0	0

Rok studiów: 1, semestr: 2

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				Praktyka	Praca dyplomowa
							ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne		
Grupa treści												
I - WYMAGANIA OGÓLNE												
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
II - PODSTAWOWYCH												
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
III - KIERUNKOWYCH												
1	Seminarium magisterskie i praca dyplomowa 2	2	4	0,6	zal. z oc.	f	15	0	15	2	0	0
2	Przedmiot do wyboru 3	2	3	0,6	egz.	f	25	10	15	4	0	0
3	Prawo penitencjarne	2	2	0,4	zal. z oc.	o	20	10	10	2	0	0
4	Psychologia penitencjarna	2	3	0,6	egz.	o	30	15	15	4	0	0
5	Współczesne systemy resocjalizacji	2	2	0,4	zal. z oc.	o	20	10	10	2	0	0
6	Diagnoza i wsparcie w resocjalizacji osób nieletnich	2	2	0,4	zal. z oc.	o	20	10	10	2	0	0
7	Wykład monograficzny	2	1,5	0	zal. z oc.	o	15	15	0	2	0	0
8	Instytucje resocjalizacyjne i penitencjarne w aspekcie praktycznym	2	2	0,6	zal. z oc.	f	15	0	15	2	0	0
9	Edukacja i resocjalizacja osób niedostosowanych społecznie	2	2	0,4	zal. z oc.	o	20	10	10	2	0	0
10	Tendencje rozwoju współczesnych uzależnień	2	2	0,4	zal. z oc.	o	20	10	10	2	0	0

Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)		23,5	4,4	x	x	200	90	110	24	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)		x	4,4	x	x	110	0	110	22	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)		9	1,8	x	x	55	10	45	8	0	0	
IV - ZWIĄZANYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA												
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)		0	0	x	x	0	0	0	0	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)		x	0	x	x	0	0	0	0	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)		0	0	x	x	0	0	0	0	0	0	
V - PRAKTYKA												
1	Praktyka zawodowa	2	6	6	zal. z oc.	f	0	0	0	0	160	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)		6	6	x	x	0	0	0	0	160	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)		x	6	x	x	0	0	0	0	160	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)		6	6	x	x	0	0	0	0	160	0	
VI - INNE												
1	Ergonomia	2	0,25	0	zal.	o	2	2	0	0	0	0
2	Ochrona własności intelektualnej	2	0,25	0	zal.	o	2	2	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)		0,5	0	x	x	4	4	0	0	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)		x	0	x	x	0	0	0	0	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)		0	0	x	x	0	0	0	0	0	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. w semestrze 2		30	10,4	x	x	204	94	110	24	160	0	
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. na 1 roku studiów		60	17,2	x	x	492	202	290	53	160	0	

Rok studiów: 2, semestr: 3

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				Praktyka	Praca dyplomowa
							ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne		
Grupa treści												
I - WYMAGANIA OGÓLNE												
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
II - PODSTAWOWYCH												
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
III - KIERUNKOWYCH												
1	Emisja głosu z retoryką	3	1	0,4	zal. z oc.	o	10	0	10	2	0	0
2	Sztuka skutecznej argumentacji i negocjacji	3	3	0,6	zal. z oc.	o	15	0	15	2	0	0
3	Metodyka pracy w środowisku otwartym	3	3,5	0,4	egz.	o	25	15	10	4	0	0
4	Współczesne tendencje rozwoju patologii społecznych	3	3,5	0,4	zal. z oc.	o	25	15	10	2	0	0
5	Projektowanie działań resocjalizacyjnych i penitencjarnych	3	3	0,6	zal. z oc.	o	15	0	15	2	0	0
6	Metodyka pracy w środowisku zamkniętym	3	4	0,6	zal. z oc.	o	30	15	15	2	0	0
7	Readaptacja społeczna i pomoc postpenitencjarna	3	3	0,6	zal z oc.	o	25	10	15	2	0	0
8	Terapia uzależnień	3	4	0,6	egz.	o	25	10	15	4	0	0
9	Seminarium magisterskie i praca dyplomowa 3	3	5	0,6	zal. z oc.	f	15	0	15	2	0	0

Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)	30	4,8	x	x	185	65	120	22	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)	x	4,8	x	x	120	0	120	22	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)	5	0,6	x	x	15	0	15	2	0	0
IV - ZWIĄZANYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA										
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)	0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)	x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)	0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
V - PRAKTYKA										
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)	0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)	x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)	0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
VI - INNE										
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)	0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)	x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)	0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. w semestrze 3	30	4,8	x	x	185	65	120	22	0	0

Rok studiów: 2, semestr: 4

Lp.	Nazwa przedmiotu/grupy zajęć	Semestr	Liczba punktów ECTS	Punkty ECTS za zajęcia praktyczne	Forma zaliczenia	Status przedmiotu: obligatoryjny lub fakultatywny	Liczba godzin realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia				Praktyka	Praca dyplomowa
							ogółem zajęcia dydaktyczne	wykład	ćwiczenia	inne		
Grupa treści												
I - WYMAGANIA OGÓLNE												
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
II - PODSTAWOWYCH												
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)			0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
III - KIERUNKOWYCH												
1	Seminarium magisterskie i praca dyplomowa 4	4	7	0,6	zal. z oc.	f	15	0	15	2	0	0
2	System probacji w Polsce	4	3,5	0,4	zal. z oc.	o	20	10	10	2	0	0
3	Zasady etyki zawodowej w służbach mundurowych	4	1,5	0	zal. z oc.	o	10	10	0	2	0	0
4	Kuratorska służba sądowa	4	3,5	0,4	zal. z oc.	o	25	15	10	2	0	0
5	Warsztaty socjoterapeutyczne	4	2,5	0,6	zal. z oc.	o	15	0	15	2	0	0
6	Mediacje w sytuacjach kryzysowych	4	3,5	0,6	zal. z oc.	o	25	10	15	2	0	0
7	Prewencja zachowań aspołecznych	4	3,5	0,4	zal. z oc.	o	25	15	10	2	0	0
8	Programy terapeutyczne w zakładach karnych	4	2	0,4	zal. z oc.	o	10	0	10	2	0	0
9	Wspomaganie w sytuacji przemocy	4	3	0,4	egz.	o	20	10	10	4	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)			30	3,8	x	x	165	70	95	20	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)			x	3,8	x	x	95	0	95	18	0	0

Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)	7	0,6	x	x	15	0	15	2	0	0
IV - ZWIĄZANYCH Z ZAKRESEM KSZTAŁCENIA										
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)	0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)	x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)	0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
V - PRAKTYKA										
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)	0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)	x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)	0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
VI - INNE										
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (ogółem)	0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (zajęcia praktyczne)	x	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. (przedmioty fakultatywne)	0	0	x	x	0	0	0	0	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. w semestrze 4	30	3,8	x	x	165	70	95	20	0	0
Liczba punktów ECTS/godz. dyd. na 2 roku studiów	60	8,6	x	x	350	135	215	42	0	0

I	Punkty ECTS sumaryczne wskaźniki ilościowe, w tym zajęcia:	Punkty ECTS	
		Liczba	%
Ogółem - plan studiów		120	100
1	wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego lub innych osób prowadzących zajęcia	37,06	30,88
2	z zakresu nauk podstawowych	10	8,33
3	o charakterze praktycznym (laboratoryjne, projektowe, warsztatowe)	25,8	21,5
4	ogólnouczelniane lub realizowane na innym kierunku	5,5	4,58
5	zajęcia do wyboru - co najmniej 30% punktów ECTS	36	30,00
6	wymiar praktyk	6	5,00
7	zajęcia z wychowania fizycznego	-	-
8	zajęcia z języka obcego	2	1,67
9	przedmioty z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych	118	98,33
10	zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne (dotyczy profilu praktycznego)	-	-
11	zajęcia związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie/ach, do których przyporządkowano kierunek studiów (dotyczy profilu ogólnoakademickiego)	114,50	95,42

II	Procentowy udział pkt ECTS dla każdej z dyscyplin naukowych w łącznej liczbie punktów ECTS	%
1	pedagogika	90
2	psychologia	10
Ogółem:		100%

- Przedmiot do wyboru 1.   1) Współczesne koncepcje filozofii i etyki   2) Filozoficzne podstawy pedagogiki
- Przedmiot do wyboru 2.   1) Pedagogika specjalna   2) Special pedagogy
- Przedmiot do wyboru 3.   1) Pedagogika penitencjarna   2) Więzienieoznawstwo